
**Stichting Pensioenfonds
A.C. Nielsen (Nederland) B.V.**

Jaarverslag 2017

22 juni 2018

INHOUDSOPGAVE

1. KERNCIJFERS	4
2. PROFIEL EN ORGANISATIE	5
3. BESTUURSVERSLAG	10
Inleiding	10
Belangrijkste ontwikkelingen	10
Dekkingsgraad	11
Herstelplan	11
Haalbaarheidstoets	12
Beleggingen	13
Pension Fund Governance.....	18
Missie, visie en strategie	22
Premiebeleid	23
Toeslagbeleid	23
Actuariële paragraaf	24
Uitvoeringskosten	27
Risicoparagraaf	29
Pensioenwet.....	33
Toeslag slapersrechten en ingegane pensioenen.....	33

Visitatiecommissie	34
Wet versterking bestuur	34
Gebeurtenissen in 2017 en vooruitblik 2 ^e helft 2018	35
4. VERSLAG VERANTWOORDINGSORGAAN	37
5. VERSLAG VISITATIECOMMISSIE	40
6. JAARREKENING 2017	45
Balans	46
Staat van baten en lasten.....	47
Kasstroomoverzicht	48
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	49
7. OVERIGE GEGEVENS	76
Actuariële verklaring	77
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	79

1. KERNCIJFERS

(Bedragen x 1.000 euro)	2017	2016	2015	2014	2013
Aantal verzekerden					
Actieve deelnemers (inclusief arbeidsongeschikten)*	4	6	6	125	118
Gewezen deelnemers ('slapers')	383	393	402	335	348
Gepensioneerden	99	90	85	80	73
<i>Totaal</i>	<i>486</i>	<i>489</i>	<i>493</i>	<i>540</i>	<i>539</i>
Reglementvariabelen					
Indexatie deelnemers voor 1-10-1996 (basis loonindexcijfer)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Loonindexcijfer**	2,0%	1,2%	1,0%	0,9%	1,3%
Indexatie deelnemers na 1-10-1996 (basis prijsindexcijfer)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Prijsindexcijfer**	0,4%	0,3%	0,7%	0,9%	2,0%
Pensioenuitvoering					
Feitelijke premie***	295	307	426	4.564	8.624
Kostendekkende premie	-	-	-	2.353	1.403
Pensioenuitvoeringskosten	351	359	482	521	285
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (exclusief slapers)****	3,41	3,74	5,30	2,54	1,49
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (inclusief slapers)*****	0,72	0,73	0,98	0,96	0,53
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Pensioenvermogen	62.951	61.000	57.443	58.716	49.767
Minimaal vereist eigen vermogen	2.389	2.489	2.310	2.366	1.967
Vereist eigen vermogen	13.713	13.440	13.398	9.851	10.023
Pensioenverplichtingen (FTK)	59.734	62.218	57.754	56.350	47.800
Aanwezige dekkingsgraad (FTK)	105,4%	98,0%	99,5%	104,2%	104,1%
Aanwezige beleidsdekkingsraad	103,5%	94,2%	99,5%	-	-
Vereiste dekkingsgraad (FTK)	123,0%	121,6%	123,4%	117,5%	121,0%
Beleggingsportefeuille					
Vastgoed	3.965	4.237	4.068	3.799	2.109
Aandelen	26.131	22.610	20.794	20.211	17.314
Vastrentende waarden	32.776	33.885	32.487	31.768	23.282
Overige beleggingen	238	270	262	237	23
Derivaten	20	-54	-77	-52	2.075
Beleggingsperformance					
Beleggingsrendement	5,88%	8,76%	1,30%	16,26%	3,09%
Benchmark	5,61%	10,05%	1,30%	15,65%	2,61%

* Ultimo 2017 zijn er 4 arbeidsongeschikte deelnemers opgenomen. Er zijn geen actieve deelnemers meer ultimo 2017.

** Betreft de ontwikkeling van het algemene loonindexcijfer over de periode oktober/oktober, zoals vastgesteld door het CBS voor de tot 1996 ingegane pensioenen en de ontwikkeling van het afgeleide consumentenprijsindexcijfer over de periode oktober/oktober, voor de vanaf 1996 ingegane pensioenen.

*** In de feitelijke premie van 2014 is een extra storting van de werkgever begrepen van € 2.184 (2013: € 7.148)

**** Voor de berekening van de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer worden conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie de uitvoeringskosten gedeeld door de som van het aantal actieve en gepensioneerde deelnemers.

***** Aangezien het fonds per 01-01-2015, buiten de arbeidsongeschikten, geen actieve deelnemers meer heeft is er tevens voor gekozen om het verloop van de kosten per deelnemer inclusief slapers te laten zien.

2. PROFIEL EN ORGANISATIE

Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. (vanaf hier “het fonds”) is op 16 maart 1962 opgericht en statutair gevestigd te Amsterdam. Het fonds heeft ten doel het verlenen of het doen verlenen van pensioenen en/of andere uitkeringen aan de deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en hun nagelaten betrekkingen.

Het fonds voert deze taken uit voor de volgende onderneming:

A.C. Nielsen (Nederland) B.V. gevestigd te Diemen

Dit jaarverslag van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. beschrijft het boekjaar van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017.

Bestuur

Het bestuur bestaat uitsluitend uit mannen. Dit is geen beleid maar het gevolg van aanstellingen door werkgever en de beschikbare kandidaten bij verkiezingen. Op 31 december 2017 was het bestuur als volgt samengesteld:

NAMENS WERKGEVER

Functie	Naam	Leeftijd	Jaar van aftreden
Voorzitter	De heer E. Harmsen	54	n.v.t.
Algemeen lid	De heer P. Bonewit	53	2019

NAMENS WERKNEMERS

Functie	Naam	Leeftijd	Jaar van aftreden
Secretaris	De heer B. de Vos	55	2018

NAMENS PENSIOENGERECHTIGDEN

Functie	Naam	Leeftijd	Jaar van aftreden
Algemeen lid	De heer W. Mensing	73	2018

De heer M. Deij is per 1 juli 2017 afgetreden als bestuurslid.
 De heer E. Harmsen is per 1 februari 2018 afgetreden als bestuurslid en voorzitter.
 De heer B. de Vos treedt voorlopig op als interim voorzitter.

DESKUNDIGHEIDSMATRIX

In de deskundigheidsmatrix wordt de benodigde en aanwezige deskundigheid van het bestuur gekoppeld aan de aandachtsgebieden die zijn aangegeven in het Besluit Uitvoering Pensioenwet met betrekking tot de vereiste deskundigheid van het fondsbestuur.

Binnen het bestuur van het fonds is sprake van twee deskundigheidsniveaus:

Niveau 1 (kennis en inzicht) heeft betrekking op de individuele deskundigheid: ieder bestuurslid dient binnen 1 jaar na zijn of haar benoeming aan dit niveau te voldoen. Concreet betekent dit dat een bestuurslid basiskennis moet hebben van acht aandachtsgebieden.

Niveau 2 (oordeelsvorming in verband met besluitvorming) heeft betrekking op de collectieve deskundigheid: het bestuur dient als geheel aan dit niveau te voldoen. Concreet betekent dit dat op elk aandachtsgebied minimaal 2 bestuursleden deskundig zijn op niveau 2 en dat elk bestuurslid minimaal op 2 aandachtsgebieden niveau 2 bezit. Deze deskundigheid is nodig om verantwoorde beslissingen te nemen.

Inventarisatie benodigde deskundigheid ("Soll"-positie)

Aandachtsgebieden	Niveau 1 Bestuurslid	Niveau 2 Bestuur
Besturen organisatie	x	x
Wet- en regelgeving	x	x
Pensioenregelingen & soorten	x	x
Vermogensbeheer	x	x
Actuarieel en verslaglegging	x	x
Admin. Organisatie & Internal Control	x	x
Uitbesteding	x	x
Communicatie	x	x

Niveau 1 = Kennis en inzicht

Niveau 2 = Oordeelsvorming

Inventarisatie aanwezige deskundigheid (“Ist”-positie)

	Besturen organisatie	Wet- en regelgeving	Pensioen- regelingen & soorten	Vermogens- beheer	Actueel en verslaglegging	Admin Organisatie / Int. Control	Uitbesteding	Communicatie
	Niveau	Niveau	Niveau	Niveau	Niveau	Niveau	Niveau	Niveau
B. de Vos	2	1	1	2	1	2	1	2
W. Mensing	2	1	1	1	1	2	2	2
P. Bonewit	2	2	2	1	2	2	2	2

Niveaus

1 = Zit op niveau 1; dat is gegeven de taak voldoende

2 = Zit op niveau 2; dat is gegeven de taak ook benodigd

Uit bovenstaande tabel kan geconcludeerd worden dat op alle aandachtsgebieden aan het vereiste collectieve deskundigheidsniveau 2 wordt voldaan.

Naast kennis & inzicht en oordeelsvorming zijn competenties van belang. Het bestuur dient immers naast deskundigheid over bestuurlijke competenties te beschikken. Het geheel van deskundigheid en competenties is bepalend voor het succesvol functioneren van het bestuur als geheel, alsmede van het individuele bestuurslid. Bestuursleden dienen tenminste over de volgende competenties te beschikken:

- Strategische denken
- Probleemanalyse en oordeelsvorming
- Verantwoordelijkheid
- Integriteit
- Organisatie- en omgevingsbewustzijn
- Samenwerken
- Onafhankelijkheid
- Toezicht en overzicht houden
- Kritisch zijn
- Besluitvaardigheid

Sinds 2014 is de deskundigheidsmatrix vervangen door de geschiktheidsmatrix. Hierin nemen competenties een belangrijkere plaats in, zijn de geschiktheidsniveaus in plaats van de deskundigheidsniveaus geïntroduceerd en zijn deze niveaus aangepast. Gezien de bestuursmutaties die in de tweede helft van 2017 en begin 2018 hebben plaatsgevonden heeft het bestuur besloten de geschiktheidsmatrix in de loop van 2018 te introduceren. De opleidingsbehoeften van de individuele bestuursleden zijn gedurende 2017 ingevuld en opgevolgd middels het volgen van relevante opleidingen.

Statutaire doelstelling

Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V., statutair gevestigd te Amsterdam, voert de volgende regeling uit:

Reguliere pensioenregeling per 1 juli 1960, voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2015; dit in verband met de wijziging van status van het fonds.

Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. heeft ten doel het verlenen of het doen verlenen van pensioenen en/of andere uitkeringen aan de deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en hun nagelaten betrekkingen.

Aangesloten instellingen

De volgende instellingen zijn aangewezen als aan Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. verbonden ondernemingen:

A.C. Nielsen Nederland B.V.

Administrateur

Conduent te Capelle aan den IJssel

Actuaris

Certificerend actuaris: Triple A – Risk Finance Certification B.V. te Amsterdam

Adviserend actuaris: Willis Towers Watson te Amsterdam

Accountant

BDO Audit & Assurance B.V. te Amstelveen

Vermogensadvies en vermogensmanagement

Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. heeft een adviesovereenkomst met Box Consultants B.V. sinds 1 december 2007.

Box Consultants B.V. maakt in de uitoefening van haar dienstverlening gebruik van de diensten van Alpha Vermogensmanagement B.V., als verbonden agent.

Custodian

Theodoor Gilissen N.V.

Beleggingsadviescommissie

De beleggingsadviescommissie bestaat ultimo 2017 uit de volgende personen:

Naam
De heer E. Harmsen
De heer B. de Vos
De heer Th Jeurissen

Verantwoordingsorgaan

De samenstelling van het verantwoordingsorgaan is ultimo 2017 als volgt:

Naam	Leeftijd	Namens
Vacature		Werknemers
De heer M. Deij	48	Werkgever
De heer W. Schukken	73	Pensioengerechtigden

Visitatiecommissie

De samenstelling van de visitatiecommissie is als volgt:

Naam
De heer P.D. Eenshuistra
De heer Q.G. Ligtenstein
De heer R.L.S. Verjans

Compliance officer

De compliance officer is de heer G.J. Mersch van GBA Accountants & Adviseurs.

3. BESTUURSLAG

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag over boekjaar 2017 van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. te Amsterdam. Het jaarverslag bestaat uit een verslag van het bestuur, de jaarrekening en de overige gegevens.

Het jaarverslag geeft informatie over de belangrijkste ontwikkelingen binnen het fonds en geeft een overzicht van de financiële stand van zaken per einde van het jaar.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Het fonds heeft over 2017 een rendement op het belegd vermogen van 5,88% gerealiseerd. (2016: 8,76%). Dit resultaat ligt 0,27% hoger dan de benchmark (dit is een objectieve maatstaf voor zowel de samenstelling als het rendement van het belegd vermogen). De verplichtingen van het fonds zijn in 2017 met ongeveer 4% gedaald naar €59,8 miljoen. Dit is met name het gevolg van de stijging van de rente. De rente is ten opzichte van ultimo 2016 met name in de tweede helft van 2017 gestegen, hetgeen een positief effect had op de dekkingsgraad. Daarnaast hebben de aandelen een buitengewoon goed resultaat behaald. De aandelen opkomende markten hadden zelfs een rendement van ruim 22%. De actuele dekkingsgraad van het fonds ultimo december 2017 is 105,4%; de beleidsdekkingsgraad (gemiddelde dekkingsgraad over de laatste 12 maanden) is 103,5%.
- In 2017 is wederom een haalbaarheidstoets uitgevoerd. Met een haalbaarheidstoets kijkt het fonds of de afgesproken ambities kunnen worden gerealiseerd, of het premiebeleid voldoende realistisch en haalbaar is en of het fonds voldoende herstelcapaciteit heeft. Het fonds heeft in 2015 de ambities en risicohouding (opnieuw) bepaald. De risicohouding is de mate waarin een fonds, na overleg met sociale partners (werkgever en ondernemingsraad) en het verantwoordingsorgaan, bereid is risico's te lopen én de mate waarin het fonds risico's loopt gegeven de kenmerken van het fonds. Het beleggingsbeleid moet in principe daarbij passen. De ambitie is het streven naar toeslagverlening (indexatie) afgestemd op de risicohouding van het fonds. Bij grote veranderingen zoals de invoering van het nieuwe FTK, een nieuwe pensioenregeling of een andere significante wijziging voert het fonds een "aanvangshaalbaarheidstoets" uit. Vervolgens doet het fonds ieder jaar de "jaarlijkse haalbaarheidstoets" om na te gaan of de uitkomst nog voldoende is om de uitgesproken ambitie te kunnen realiseren.
- Per 1 juli 2017 is de governance structuur van het fonds gewijzigd. Het pariteitsmodel is vastgehouden. Echter, het aantal bestuursleden is teruggebracht van vijf naar vier. Er is geen onafhankelijk bestuurslid meer. De heer Deij is afgetreden als bestuurslid en secretaris. De heer De Vos – reeds bestuurslid – is hem opgevolgd als secretaris. Gezien de status van het fonds is het bestuur van mening dat met deze bestuursbezetting een goede invulling kan worden gegeven aan de taken en verantwoordelijkheden die bij het bestuur horen.

- Het gevolg van het besluit van het bestuur eind 2016 om vooralsnog als gesloten fonds verder te gaan heeft tevens consequenties voor een aantal zaken die met het oog op de strategische verkenning werden aangehouden. Deze zijn in 2017 uitgewerkt en geëffectueerd. Het betreft in het kader van governance de verdere ontwikkeling van de deskundigheid van het bestuur. Daarnaast is het risicomanagementbeleid geformaliseerd en het daarbij behorende risicomanagement-proces verder ingevuld. Tenslotte is een beleidscommunicatieplan opgesteld en is een website ontwikkeld die begin december is gelanceerd. Alle betrokkenen zijn hierover geïnformeerd.

Dekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad van het fonds is in 2017 gestart op 94,2%. Bij de berekening van de pensioenverplichtingen wordt gebruik gemaakt van de Ultimate Forward Rate (UFR). Dit is een modelmatige benadering van de marktrente voor pensioenverplichtingen met een termijn langer dan 20 jaar. Deze benadering wordt toegepast aangezien er nauwelijks producten op de financiële markten zijn met een looptijd langer dan 20 jaar.

De voorziening pensioenverplichtingen van het fonds is eind 2017 €59,7 miljoen (2016 €62,2 miljoen). Het pensioenvermogen van het fonds is ultimo 2017 €62,9 miljoen. Dit is een stijging ten opzichte van eind 2016 van €1,9 miljoen toen het pensioenvermogen €61,0 miljoen bedroeg. Deze stijging van het vermogen is toe te schrijven aan het positief rendement op de beleggingsportefeuille en de daling van de pensioenverplichtingen. Hiermee kwam de actuele dekkingsgraad eind 2017 op 105,4% uit (eind 2016: 98,0%) en de beleidsdekkingsgraad op 103,5% (per 1 januari 2017 was de beleidsdekkingsgraad 94,2%).

Herstelplan

In het nFTK is bepaald dat pensioenfondsen een herstelplan moeten indienen bij DNB indien de beleidsdekkingsgraad onder het niveau van de vereiste dekkingsgraad ligt. Er is dan sprake van een tekortsituatie. Aangezien de beleidsdekkingsgraad op de peildatum (31 december 2016) 94,2% was en de vereiste dekkingsgraad op dat moment 121,6% bedroeg, moest het fonds een herstelplan opstellen. In dit herstelplan dient te worden aangetoond dat het fonds in maximaal 10 jaar herstelt tot de vereiste dekkingsgraad. Het fonds heeft het herstelplan op 21 maart 2017 ingediend. DNB heeft het plan beoordeeld. Op 19 mei 2017 is de goedkeuring van DNB ontvangen.

Het herstelplan is in het eerste kwartaal van 2018 geëvalueerd. Aangezien er op de peildatum (31 december 2017) nog steeds sprake was van een tekortsituatie is een nieuw herstelplan opgesteld dat is aangepast aan de actuele situatie. Dit nieuwe herstelplan is op 26 maart 2018 ingediend bij DNB. De goedkeuring vanuit DNB, op het nieuw ingediende herstelplan, is op 18 mei 2018 ontvangen.

De belangrijkste maatregelen uit het herstelplan zijn:

- Hanteren van de huidige beleggingsportefeuille;
- Realisatie herstel volgt voornamelijk door rendement op beleggingen;
- Hanteren van looninflatie van 2,5% en prijsinflatie van 2,0%.

Haalbaarheidstoets

Met een haalbaarheidstoets kijkt het fonds of de afgesproken ambities kunnen worden gerealiseerd, of het premiebeleid voldoende realistisch en haalbaar is en of het pensioenfonds voldoende herstelcapaciteit heeft. Bij grote veranderingen zoals de invoering van het nFTK, een nieuwe pensioenregeling of een andere significante wijziging voert het pensioenfonds een “aanvangs-haalbaarheidstoets” uit. Vervolgens doet het fonds ieder jaar de “jaarlijkse haalbaarheidstoets” om na te gaan of de uitkomst nog voldoende is om de uitgesproken ambitie te kunnen realiseren.

Met de haalbaarheidstoets wordt gemonitord of het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in het slechtweersscenario (zoals voorgeschreven in de Pensioenwet) in lijn zijn met de door het fonds zelf gekozen ondergrenzen hiervoor. Deze zelf gekozen ondergrenzen moeten passen binnen de door het fonds vastgestelde risicohouding.

De kwantitatieve normen die worden gehanteerd bij de haalbaarheidstoets zijn gerelateerd aan de risicohouding. Deze kwantitatieve normen zijn vastgesteld door het bestuur van het fonds in samenspraak met de werkgever en de Centrale Ondernemingsraad. De ondergrens van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau vanuit de feitelijke financiële positie is gesteld op 90%. Daarnaast is de maximale afwijking van dit pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweersscenario gesteld op 50%. Vanuit het vereist eigen vermogen bedraagt de ondergrens van het pensioenresultaat eveneens 90%.

De ondergrenzen gehanteerd in de aanvangshaalbaarheidstoets van 2015 zijn vastgesteld na overleg met de Centrale Ondernemingsraad en het verantwoordingsorgaan. Indien uit de jaarlijkse haalbaarheidstoets blijkt dat de ondergrenzen worden overschreden informeert het bestuur de Centrale Ondernemingsraad en het verantwoordingsorgaan en treedt met hen in overleg om tot passende maatregelen te komen.

De haalbaarheidstoets, uitgevoerd in 2017, geeft de volgende uitkomsten:

- Het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit de feitelijke dekkinggraad bedraagt 96%. Dit ligt hoger dan de vastgestelde ondergrens van 90%.
- Het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit de feitelijke dekkinggraad bedraagt in het slechtweersscenario 52%. De afwijking bedraagt daarmee 43% en is kleiner dan de maximaal toegestane afwijking van 50%.

De uitkomsten van de haalbaarheidstoets vallen binnen de gestelde bandbreedte.

Beleggingen

Het vermogen van het fonds bestaat uit vastrentende en zakelijke waarden. Vastrentende waarden bewegen mee met de waarde van de verplichtingen en zorgen zo voor stabiliteit van de dekkingsgraad. De zakelijke waarden zorgen over een langere horizon voor het rendement, waarmee het fonds pensioenen kan indexeren. Een hoog rendement op zakelijke waarden is uiteraard geen zekerheid.

Het pensioenfonds neemt bewust beleggingsrisico's om een goed pensioen te realiseren. Het fonds heeft in dat verband een op de lange termijn gericht beleggingsbeleid vastgesteld. Onderdeel van dat beleid is de afdekking van het renterisico.

Een volledige afdekking leidt tot een stabielere (nominale) dekkingsgraad, maar zou bij een stijgende rente en inflatie de reële waarde van het vermogen - en daarmee indexatie-mogelijkheden - onder druk zetten. Op korte termijn kan gedeeltelijke afdekking van het renterisico echter leiden tot relatief grote fluctuaties in de dekkingsgraad. In het spanningsveld tussen de lange termijn ambitie om pensioenen indexeren en de verplichting om de nominale opgebouwde pensioenen na te komen, is gekozen voor het gedeeltelijk (25%) afdekken van het renterisico.

Gezien de verbeterde financiële positie en de relatieve positieve ontwikkelingen op de financiële markten, was er geen directe noodzaak om in 2017 na te gaan of aanpassingen in het gevoerde beleggingsbeleid noodzakelijk zouden zijn. Er zijn dan ook geen wijzigingen in het beleggingsbeleid aangebracht. Wel heeft het bestuur besloten om in de eerste helft van 2018 een ALM-studie uit te voeren. De resultaten daarvan kunnen aanleiding zijn om aanpassingen in het beleggingsbeleid door te voeren; dit zal dan in het beleggingsplan 2019 worden meegenomen.

De kosten van de portefeuille die in 2016 fors zijn verlaagd, na onderhandelingen met de vermogensbeheerder, zijn in 2017 op hetzelfde niveau gebleven. Het fonds blijft alert op de mogelijkheden om dit nog verder terug te brengen.

Onder de verantwoordelijkheid van het fonds valt het verantwoord beleggen. De aspecten hiervan op het gebied van milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur (de ESG factoren) dragen bij aan een beter risicoprofiel. Het streven is dat dit tevens bijdraagt aan de lange termijn doelstelling van het fonds. Alle vermogensbeheerders waarbij wordt belegd hebben de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) ondertekend. De uitvoering van het maatschappelijk verantwoord beleggen is passend bij de grootte en status van het fonds (gesloten fonds) en de beperking van de kosten.

Vermogens- en risicobeheer

Het fonds beheerst het risico van waardeschommelingen door een evenwichtige verdeling van het vermogen en door een deel van het renterisico af te dekken. Met het risico van onverwachte inflatie houdt het fonds rekening door deels te beleggen in vastgoed en aandelen, waarvan de rendementen op termijn meebewegen met inflatie.

De onderstaande tabel geeft de strategische samenstelling van het vermogen bij aanvang van 2017 weer.

MATCHING PORTEFEUILLE				
Categorie	Strategisch	Minimaal	Maximaal	Feitelijk per 31-12-2017
Obligaties Overheid in Euro	85%	65%	100%	82,4%
Obligaties Corporate	15%	0%	30%	17,0%
Totaal vastrentende waarden	100%	85%	100%	99,4%
Liquiditeiten	0%	0%	Geen	0,6%

RETURN PORTEFEUILLE				
Categorie	Strategisch	Minimaal	Maximaal	Feitelijk per 31-12-2017
Aandelen ontwikkelde landen	40%	34%	46%	44,2%
Aandelen Low Volatility	8%	7%	9%	7,6%
Aandelen opkomende landen	10%	8%	12%	10,8%
Totaal Aandelen	58%	49%	67%	62,6%
Obligaties High Yield	12%	10%	14%	9,9%
Obligaties Opkomende landen	18%	15%	21%	15,7%
Totaal vastrentende waarden	30%	25%	35%	25,6%
Vastgoed	10%	8%	12%	9,5%
Totaal Alternatieve Beleggingen	10%	8%	12%	10,0%
Liquiditeiten	2%	0%	2%	1,8%

De tracking error (op basis van een 12 maands voortschrijdend gemiddelde) eind 2017 was 0,35% voor de totale portefeuille en 0,65% voor de return portefeuille. Dit is in lijn wat verwacht mag worden van de gekozen passieve portefeuille.

Er vindt geen automatische herbalancering plaats om te allen tijde op de strategische mix uit te komen. Overschrijdingen van de bandbreedtes ten gevolge van marktontwikkelingen leiden wel tot aanpassingen van de portefeuille. Gedurende 2017 is dit niet voorgevallen.

De afdekking geschiedt door middel van een vastrentende portefeuille die bestaat uit overheids- en bedrijfsobligaties met een zeer hoge kredietkwaliteit.

Beleid rente-afdekking

Het fonds dekt een deel van het renterisico af om de dekkingsgraad minder gevoelig te maken voor veranderingen in de rente.

Eind 2016 was 27,8% van het renterisico afgedekt (berekend op basis van de UFR). Op basis van de swaprate was dit 25,2%.

Eind 2017 was dit gedaald tot 27,1% (berekend op basis van UFR). Op basis van de swaprate was dit juist gestegen naar 25,5%.

Deze waarde valt binnen de afgesproken bandbreedtes voor de renteafdekking van 24% aan de onderkant en 26% aan de bovenkant.

Monitoring van het vermogensbeheer

Om de rendementen op de beleggingsportefeuille in perspectief te zien ten opzichte van de benchmark is per beleggingscategorie voor de volgende benchmarks gekozen. Om het valutarisico beter te kunnen beheersen is er in 2017 een benchmark wijziging geweest voor de categorie aandelen ontwikkelde landen , naar een euro hedged benchmark.

Categorie	Benchmark
Obligaties Overheid in Euro	Rendement portefeuille
Obligaties Corporate	Barclays Euro Corporate Bond Index (ex-financials)
Obligaties High Yield	Market iBoxx Global Developed Liquid HY Bond Index
Obligaties Opkomende landen	50% JP Morgan EMBI Euro (Em. Mkt. Bond Hard Currency Index, Hedged) en 50% Barclays Emerging Market Cord Bond Index
Aandelen ontwikkelde landen	MSCI World Index (euro hedged)
Aandelen ontwikkelde landen low vol.	MSCI World Minimum Volatility Index
Aandelen opkomende landen	MSCI Emerging Markets Index
Indirect Onroerend Goed Europe	FTSE EPRA/NAREIT Developed Property Index

Minstens eenmaal per kwartaal vergadert de beleggingscommissie met de vermogensbeheerder ter bespreking van de ontwikkeling van de financiële positie van het fonds.

Resultaten Beleggingsportefeuille

Algemeen

In 2017 heeft de beleggingsportefeuille een totaal resultaat van +5,88% laten zien wat licht hoger was dan de benchmark met +5,61%. Het jaar toonde een eenduidig beeld van gematigde stijging maand op maand. Er zijn, met uitzondering van de positieve maand februari (+3,01%), geen grote uitschieters geweest.

De performance van de portefeuille loopt nagenoeg gelijk met de benchmark. De licht betere performance is terug te voeren op een overweging, door marktbevingen, naar aandelen en een onderweging naar staatsobligaties. Dit heeft gezorgd voor een outperformance aangezien aandelen een beter rendement lieten zien in 2017 dan de staatsobligaties.

Vastrentende waarden

Obligaties lieten in 2017 voor de eerste keer in jaren een daling zien naar aanleiding van een gestaag stijgende rente. De tienjaarsrente in Nederland stond eind 2017 op 0,53%, ten opzichte van 0,36% eind 2016. De Duitse 10 jaars rente liet een vergelijkbaar beeld zien met een stijging tot 0,43% ten opzichte van 0,21% eind 2016.

Binnen de vastrentende waarden zijn er duidelijke verschillen zichtbaar met staatsobligaties en high yield obligaties die negatieve rendementen laten zien en bedrijfsobligaties en emerging markets obligaties die een positief rendement laten zien.

De procentuele verdeling van de vastrentende fondsbeleggingen naar rating, exposure per land en naar "financials" wordt in de volgende tabel weergegeven.

VASTRENTENDE PORTEFEUILLE									
kwaliteit debiteuren en (landen) beleid									
Verdeling naar rating per 31-12-2017									
Beleggingen	Yield	AAA	AA	A	BBB	Non Inv. Grade	Waarde	Weging	Passief/Actief
5,5% Duitsland 04.01.31	0,64%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 769.814	2,4%	Passief
4,75% Duitsland 04.07.34	0,83%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 1.129.706	3,6%	Passief
4% Duitsland 04.01.37	0,94%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 1.041.474	3,3%	Passief
4,25% Duitsland 04.07.39	1,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 1.918.786	6,1%	Passief
4,75% Duitsland 04.07.40	1,02%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 1.432.991	4,5%	Passief
3,25% Duitsland 04.07.42	1,10%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 1.562.660	4,9%	Passief
2,5% Duitsland 15.08.46	1,20%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 799.390	2,5%	Passief
5,5% Nederland 15.01.28	0,50%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 865.613	2,7%	Passief
2,5% Nederland 15.01.33	0,87%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 782.683	2,5%	Passief
4% Nederland 15.01.37	0,97%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 1.648.522	5,2%	Passief
3,75% Nederland 15.01.42	1,11%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 4.609.011	14,5%	Passief
2,75% Nederland 15.01.47	1,25%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	€ 818.040	2,6%	Passief
iShares Euro Corporate (ex-financials)	0,85%	1,22%	6,29%	29,99%	51,78%	10,72%	€ 3.663.344	11,6%	Passief
Kern portefeuille		82,79%	1,10%	5,22%	9,02%	1,87%	€ 21.032.034	66,36%	
iShares Global High Yield	4,86%	0,00%	0,00%	0,00%	0,75%	99,25%	€ 4.117.329	13,0%	Passief
iShares JPM EM Bond (HC)	4,97%	0,00%	0,66%	15,55%	32,52%	51,27%	€ 3.329.883	10,5%	Passief
iShares EM Local Govt Bond (LC)	5,97%	0,00%	2,80%	32,13%	40,16%	24,91%	€ 3.213.244	10,1%	Passief
Satelliet portefeuille		0,00%	1,05%	14,54%	22,55%	61,86%	€ 10.660.456	33,64%	
Totaal vastrentend*		54,94%	1,08%	8,36%	13,57%	22,05%	€ 31.692.490	100%	
Verdeling naar land per 31-12-2017									
Beleggingen	Weging	Nederland AAA	Duitsland AAA						Totaal
Staatsobligaties Duitsland	49,77%	0,00%	100,00%						100%
Staatsobligaties Nederland	50,23%	100,00%	0,00%						100%
Totaal EU staatsobligaties	100,00%	50,23%	49,77%						100,00%
% van totale vermogen	27,47%	13,80%	13,67%						27,47%
Verdeling naar financials per 31-12-2017									
Beleggingen	Weging	Senior	Subordinated	Totaal in euro		% van totale vermogen			
				Senior	Subordinated	Senior	Subordinated		
iShares Euro Corporate (ex-financials)	11,56%	0,00%	0,00%	€ 0,00	€ 0,00	0,00%	0,00%		
iShares Global High Yield	12,99%	5,74%	4,81%	€ 236.334,68	€ 198.043,52	0,37%	0,31%		
iShares JPM EM Bond (HC)	10,51%	0,00%	0,00%	€ 0,00	€ 0,00	0,00%	0,00%		
iShares EM Local Govt Bond (LC)	10,14%	0,00%	0,00%	€ 0,00	€ 0,00	0,00%	0,00%		
Totaal bedrijfsobligaties	45,20%	1,65%	1,38%	€ 236.334,68	€ 198.043,52	0,37%	0,31%		

*De waarde van 31.692.490 is zowel exclusief de liquide middelen beschikbaar voor beleggingen van 738.000 en de lopende rente van 346.000.

Aandelen

De beleggingen in aandelen ontwikkelde landen waren aan het begin van jaar verspreid over 'reguliere aandelen (euro-hedged)' en 'low vol aandelen (niet hedged)'. Gedurende het jaar zijn de low vol aandelen omgezet naar een fonds dat ook euro-hedged is. Dit is gedaan om de valuta-risico's efficiënter en goedkoper te kunnen beheren.

Aandelen ontwikkelde landen (hedged) lieten in 2017 een positief resultaat zien van +17,7%. De vergelijkbare variant, niet hedged, liet een rendement zien van +6,8%. De low volatility categorie liet een positief rendement van +3,3% zien, mede vanwege een dalende dollar en de switch die pas in het vierde kwartaal is uitgevoerd. Het verschil tussen de twee categorieën heeft daardoor voornamelijk te maken met de valutabewegingen, maar ook doordat de aandelen met een hogere volatiliteit een beter rendement heeft laten zien in 2017.

Vastgoed

In de categorie onroerend goed wordt voor 100% belegd in zogenoemde index trackers die een afspiegeling vormen van de onderliggende wereldwijd gespreide vastgoedfondsen. Deze fondsen hebben een rendement laten zien in 2017 van -3,5% ten opzichte van -3,7% voor de benchmark. De negatieve rendementen komen voornamelijk voort uit valutabewegingen bij zowel de US Dollar als de Britse pond.

Overig

De categorie "overig" omvat eind 2017 nog een tweetal hedge funds die in liquidatie zijn en nog circa 0,4% van het totale belegde vermogen betreffen. Het is nog onbekend wanneer deze afwikkeling precies plaats gaat vinden.

Pension Fund Governance

Onderdeel van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen is de Code Pensioenfondsen (de Code) die de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid hebben opgesteld. Doel van de Code is de verhoudingen binnen het pensioenfonds transparanter te maken. Ook de communicatie met de belanghebbenden zoals werkgevers, deelnemers en gepensioneerden, moet door de Code transparanter worden. Tot slot moet de Code bijdragen aan het versterken van 'goed pensioenfonds-bestuur'. De Code legt de nadruk op het beïnvloeden van het gedrag van bestuurders, intern toezichthouders en belanghebbenden in de verantwoordingsfunctie. Per orgaan zijn normen opgenomen over taak en werkwijze, samenstelling en zittingsduur, geschiktheid, benoeming, schorsing en ontslag. Daarnaast zijn overkoepelende thema's opgenomen. De thema's gaan zowel over het eigen functioneren van het fonds als van dienstverleners. Voorbeelden hiervan zijn integraal risicomanagement, communicatie en transparantie, verantwoord beleggen, kosten, uitvoering en uitbesteding, geschiktheid, diversiteit, integer handelen en beloningsbeleid.

Pensioenfondsen leven de Code na op basis van het 'pas toe' of 'leg uit'-beginsel. Een pensioenfonds past de normen van de Code toe of zet in het jaarverslag gemotiveerd uiteen waarom een norm niet (volledig) is toegepast. Het fonds streeft ernaar de normen uit de Code na te leven. Daar waar niet of niet volledig aan een norm werd voldaan, werd geconcludeerd dat dit ofwel een bewuste keuze was ofwel een gevolg van omstandigheden. In de volgende gevallen wordt (deels) afgeweken van normen uit de Code;

- *Norm 21: Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de gedragscode en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.*
Motivering: de evaluatie van het functioneren van het bestuur heeft als gevolg van de status van het fonds nog niet plaatsgevonden.
- Norm 26: Het bestuur meet hoe effectief de ingezette communicatiemiddelen zijn.
Motivering: met de lancering van de website begin december 2017, wordt het gemakkelijker om de effectiviteit van de ingezette communicatiemiddelen te meten. In de loop van 2018 zal dit nader worden uitgewerkt.
- Norm 29: Het bestuur zorgt ervoor dat er onder belanghebbenden draagvlak bestaat voor de keuzes over verantwoord beleggen.
Motivering: Er is een verklaring Maatschappelijk Verantwoord Beleggen opgesteld. Gezien de status van het fonds zal toetsing onder belanghebbenden vooralsnog niet plaatsvinden.
- Norm 39: Het bestuur beoordeelt ten minste eenmaal per vier jaar het functioneren van de accountant en actuaris.
Motivering: Het functioneren van accountant en actuaris wordt niet separaat door het bestuur besproken maar komt wel bij de evaluatie van het jaarwerkproces ter sprake.
- Norm 49: Het bestuur stelt voor iedere bestuursfunctie een specifieke profielschets op.
Motivering: er is een algemene profielschets bestuurslid opgesteld.
- Norm 51: Het bestuur evalueert in elk geval jaarlijks het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden. Hierbij betreft het bestuur één keer in de twee jaar een derde partij.
Motivering: De evaluatie wordt zonder derde partij uitgevoerd. Gezien de status van het fonds zal vooralsnog geen derde partij hierbij ingeschakeld worden.

- Norm 64: Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde fonds.
Motivering: Dit is vastgelegd in de statuten, maar er is geen maximale termijn gesteld.
- Norm 66: Het bestuur stelt – in overleg met het desbetreffende orgaan – concrete stappen vast om te bevorderen dat fondsorganen divers worden samengesteld.
Norm 67: In het bestuur, het VO zitten tenminste één man en één vrouw.
Norm 68: In het bestuur, het VO of het BO zitten ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar.
Norm 69: Het bestuur en het intern toezicht houden bij het opstellen van de profielschets rekening met het diversiteitsbeleid.
Norm 70: Bij de vervulling van een vacature wordt actief gezocht naar kandidaten die passen in de diversiteitsdoelstellingen
Norm 71: Het bestuur toetst voorgedragen kandidaten mede aan de hand van diversiteitsdoelstellingen.
Motivering: Het fonds kent reeds een paritair bestuursmodel. Gezien de beperkte beschikbaarheid van (aspirant) bestuursleden is het welhaast onmogelijk om diversiteitsdoelstellingen te realiseren. Deze zijn dan ook niet vastgesteld.
- Norm 81: Bij tussentijds ontslag van een bestuurslid zonder arbeidsovereenkomst of van een lid van het intern toezicht verstrekt het bestuur geen ontslagvergoeding.
Motivering: Ontslagvergoedingen worden niet verleend, dit is echter niet vastgelegd in een fondsdocument.

Per 1 juli 2017 is de heer Deij afgetreden als bestuurslid en secretaris. Het bestuur wil de heer Deij danken voor zijn jarenlange inzet en betrokkenheid. Het bestuur stelt het zeer op prijs dat de heer Deij zich kandidaat heeft gesteld als lid van het verantwoordingsorgaan. Hij is benoemd tot lid in dit orgaan waarin de heer Deij vertegenwoordiger namens de werkgever is. Helaas heeft de heer Meijer zijn functie als lid van het verantwoordingsorgaan namens de werknemers moeten beëindigen. Hierdoor is nu een vacature voor deze positie ontstaan. Het bestuur is in overleg met de Groepsondernemingsraad om na te gaan hoe deze vacature kan worden ingevuld.

Taken en verantwoording

Het bestuur voert voor alle belanghebbenden van het fonds de pensioenregeling uit als "goed huisvader", waarbij het bestuur eindverantwoordelijk is en de regie heeft over alle werkzaamheden van het fonds. Het bestuur neemt deze verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de regeling, maar heeft de werkzaamheden uitbesteed. Dit ligt vast in de ABTN en tevens is daar bepaald op welke wijze het bestuur het functioneren van de uitvoerder beoordeelt.

Het bestuur geeft inzicht in het beleid en de wijze waarop dat is uitgeoefend. Dat gebeurt enerzijds via het jaarverslag en anderzijds door in dialoog te gaan met het verantwoordingsorgaan en dus ook met de achterban. Het bestuur houdt het verantwoordingsorgaan op de hoogte van waar men mee bezig is.

Evenwichtige belangenbehartiging

Het fonds heeft te maken met tegenstrijdige belangen, waarbij het bestuur de verschillende belangen tegen elkaar moet afwegen alvorens een besluit te kunnen nemen.

Het bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van werknemers, de werkgever en pensioengerechtigden. In het kader van de evenwichtige belangenafweging dient ieder bestuurslid met de andere bestuursleden gezamenlijk de verschillende deelbelangen af te wegen zonder daarbij enkel oog te hebben voor het eigen deelbelang. Het bestuur van het fonds is zich van dit principe bewust. Bij elk besluit gaat het bestuur na welke belangen er op het spel staan en welke risico's voor de verschillende belangen er aan dat besluit zijn verbonden.

Over besluiten wordt verantwoording aan de belanghebbenden afgelegd en kan ook het verantwoordingsorgaan van het fonds de evenwichtigheid van de belangenafweging naar behoren toetsen.

Intern Toezicht

Het intern toezicht ingevolge de invoering van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen wordt uitgevoerd door middel van een jaarlijkse visitatie. Hiertoe is een visitatiecommissie benoemd. Voor het verslagjaar 2017 is een nieuwe visitatiecommissie aangesteld.

Verantwoordingsorgaan

In 2017 hebben 2 vergaderingen met het verantwoordingsorgaan (VO) plaatsgevonden. De positie namens de werkgever die sinds 2011 vacant was, is door de benoeming van de heer Deij weer ingevuld. Wel is de positie namens de werknemers per eind 2017 vacant door het vertrek van de heer Meijer. Zaken die zijn besproken betreffen o.a. de financiële positie van het fonds, het jaarwerk 2016, de risicohouding en de haalbaarheidstoets, de strategische risico's en het verandervermogen van het fonds in het kader van de toekomstbestendigheid, het uitbestedingsbeleid en communicatie.

Medezeggenschap

In het bestuur is de medezeggenschap van werknemers en pensioengerechtigden geregeld door twee bestuursleden die deze groeperingen vertegenwoordigen. In het VO hebben zowel werknemers als pensioengerechtigden een vertegenwoordiger.

Communicatiebeleid

In 2017 is aan de actieve deelnemers het Uniform Pensioen Overzicht verzonden en een verkort jaarverslag. Alle pensioengerechtigden hebben in januari 2017 bij hun uitkering een brief ontvangen met voor hen relevante informatie.

In 2017 is een nieuw communicatiebeleidsplan van het fonds opgesteld. Hierin wordt o.a. ingegaan op het belang van begrijpelijk en transparant communiceren, dat zoveel mogelijk in de uitingen van het fonds wordt toegepast.

Tenslotte is in de tweede helft van 2017 een nieuwe website van het fonds ontwikkeld. Deze website is in december 2017 gelanceerd. Alle betrokkenen zijn over het nieuwe communicatiebeleidsplan en de nieuwe website geïnformeerd.

Deskundigheid

Tijdens de bestuursvergaderingen, bijeenkomsten van de beleggingscommissie en studiedagen zijn verschillende actuele onderwerpen uitgebreid doorgenomen.

Begin 2017 is een trainingsprogramma voor het bestuur opgesteld. De individuele bestuursleden hebben een aantal opleidingen gevolgd. De zelfevaluatie van het bestuur die voor eind 2017 was vastgesteld is doorgeschoven naar 2018 in verband met een aantal mutaties in het bestuur. Zodra alle bestuurszetels zijn ingevuld zal de evaluatie worden uitgevoerd.

Gedragscode

Het fonds heeft een eigen gedragscode. Deze code is gebaseerd op de modelgedragscode van de Pensioenfederatie. De leden van het bestuur vallen onder deze gedragscode. Na afloop van een kalenderjaar wordt aan betrokkenen gevraagd een verklaring af te geven dat de gedragscode het afgelopen jaar is nageleefd en welke nevenfuncties worden bekleed. Over 2017 is dit ook zo gebeurd. De nieuw aangestelde compliance officer rapporteert na afloop van een kalenderjaar aan de voorzitter. In geval van incidenten wordt terstond gerapporteerd. In het verslagjaar zijn bij de compliance officer geen overtredingen van de gedragscode bekend.

Missie, visie en strategie

De missie, visie en strategie is als zodanig in de ABTN vastgelegd.

Missie: Het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling voor de deelnemers (dit zijn de gewezen deelnemers en gepensioneerden). Daarbij zijn aspecten als kwaliteit, risico- en kostenbewustzijn leidend.

Visie: Het bestuur stelt het belang van alle belanghebbenden (gewezen deelnemers, gepensioneerden en werkgever) centraal evenals het creëren van realistische verwachtingen. Communicatie en transparantie zijn daarbij van belang om de verwachtingen te managen en pensioenbewustzijn te creëren.

Strategie: Om de missie te kunnen uitvoeren richt het pensioenfonds zich op het handhaven van een gezonde financiële positie, het behalen van een zo goed mogelijk beleggingsresultaat tegen aanvaardbare risico's, het voeren van een kostenefficiënte en risicobewuste werkwijze en organisatie en duidelijke communicatie. Evenwichtige belangenafweging vormt hierbij het uitgangspunt.

Teneinde op zijn taak berekend te kunnen zijn dient het bestuur zich derhalve tenminste te kunnen handhaven op het niveau waarop het nu functioneert. Het pensioenfonds wil uiteindelijk zelf bepalen wat er gebeurt.

Gezien de gesloten status van het pensioenfonds is het bestuur van mening dat zelfstandig voortbestaan niet wenselijk is. Er wordt dan ook actief gezocht naar de mogelijkheden om de pensioenaanspraken en pensioenrechten onder te brengen bij een derde partij waarbij de belangen van de deelnemers voorop staan. Tevens worden in dat licht ontwikkelingen in de sector nauw gevolgd.

Premiebeleid

Als gevolg van het besluit van de werkgever om de pensioenregeling voor medewerkers van A.C. Nielsen (Nederland) B.V. met ingang van 1 januari 2015 uit te laten voeren door Stichting Pensioenfonds VNU wordt er geen premie meer in rekening gebracht bij de werkgever. Wel is in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegd dat de uitvoeringskosten van het fonds door de werkgever worden gefinancierd. Hiervoor wordt jaarlijks een 'premie' in rekening gebracht.

Toeslagbeleid

Het bestuur heeft in 2008 het toeslagbeleid geformuleerd en vastgesteld. De ambitie is om jaarlijks de pensioenaanspraken voor ingegane en premievrije pensioenen aan te passen aan de prijsontwikkeling voor pensioenen ingegaan na 1996 en aan de loonontwikkeling voor pensioenen ingegaan voor 1996. Het bestuur heeft gekozen voor model D1 uit de toeslagenmatrix. Dit betekent dat de voorwaardelijke toeslagverlening wordt gefinancierd uit overrendementen. Het bestuur beslist ieder jaar of de financiële positie van het fonds toereikend is voor het verlenen van de toeslag. Gezien de financiële positie van het fonds heeft het bestuur moeten besluiten om 1 januari 2017 en 1 januari 2018 niet tot indexatie over te gaan.

Actuariële paragraaf

Actuariële analyse

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten kan als volgt worden weergegeven:

Actuariële analyse	2017		2016	
Premieresultaat		0		0
Premiebijdragen	295		307	
Pensioenopbouw (excl. FVP)	-295		-307	
Intrestresultaat		4.399		-490
Beleggingsresultaat	3.418		4.902	
Rentetoevoeging technische voorziening	133		38	
Wijziging marktrente	848		-5.430	
Toeslag		0		0
Sterfte		64		217
Resultaat langlevensrisico	-47		241	
Resultaat overlijdensrisico	111		-24	
Kosten		0		0
Beschikbaar uit premie	295		307	
Beschikbaar uit uitkeringen	56		52	
Pensioenuitvoeringskosten	-351		-359	
Uitkeringen		-2		0
Beschikbaar uit technische voorziening	1.409		1.308	
Uitkeringen	-1.411		-1.308	
Mutaties / diversen		-26		-271
Overig	-26		-271	
Herverzekering		0		0
Beschikbaar uit premie	0		0	
Premie risicoherverzekering	0		0	
Winstuitkering risicoherverzekering	0		0	
Wijziging overlevingstafel		0		-156
Wijziging ervaringssterfte		0		-207
Wijziging kostenopslag		0		0
Totaal saldo van baten en lasten		4.435		-907

Kostendekkende, feitelijke en gedempte premie

Premies	2017	2016
Kostendekkende premie	-	-
Feitelijke premie	295	307
Gedempte premie	n.v.t.	n.v.t.

Het pensioenfonds is per 01-01-2015 een slapend fonds waar geen opbouw van pensioenaanspraken meer plaatsvindt. De kostendekkende premie is derhalve nihil. De feitelijke premie die door de werkgever in boekjaar 2017 is betaald bedraagt € 295 duizend en bestaat uit de uitvoeringskosten gesaldeerd met de vrijval van excassokosten.

Rol en bevindingen van de certificerend actuaris

De certificerend actuaris heeft de opdracht om vast te stellen dat het fonds voldoet aan de vereisten vanuit artikel 126 tot en met 140 PW. De certificerend actuaris heeft daarnaast een tweetal aanbevelingen gerapporteerd voor het volgende boekjaar.

- IORP II. Vanaf 2019 wordt de IORP II-richtlijn (Institution for Occupational Retirement Provision) van kracht. Dit houdt onder meer in dat eisen aan de inrichting van de risicomanagementfunctie, de actuariële functie en de interne auditfunctie concreet worden. Fondsen kunnen die functies eventueel uitbesteden. DNB gaat in 2018 onderzoek doen naar de status van de voorbereiding bij pensioenfondsen. Wij raden u aan deze ontwikkelingen in de gaten te houden.
- Overlevingstafels. Het pensioenfonds hanteert de Prognosetafels AG2016. Deze tafels zijn naar onze mening op dit moment prudent. In september 2018 zal naar verwachting een update worden gepubliceerd van de AG Prognosetafels. Wij raden het bestuur aan deze ontwikkelingen in de gaten te houden en de overlevingstafels aan te passen indien men dit nodig acht.

Oordeel van de certificerend actuaris over de financiële positie

In zijn actuariële verklaring heeft de certificerend actuaris geoordeeld dat voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140 PW, met uitzondering van artikel 132 omdat het pensioenfonds niet beschikt over het vereist eigen vermogen.

De vermogenspositie van het pensioenfonds beoordeelt de certificerend actuaris als niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen.

Uitkomsten van de solvabiliteitstoets

Onder het FTK is het 'vereist eigen vermogen' het vermogen dat hoort bij de zogeheten evenwichtssituatie van het pensioenfonds. In die evenwichtssituatie is het eigen vermogen zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgestelde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen één jaar over minder middelen beschikt dan nodig om te kunnen voldoen aan de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Met andere woorden, de kans dat het pensioenfonds zich één jaar later in een situatie van onderdekking bevindt, is kleiner dan of gelijk aan 2,5%.

De toezichthouder, DNB, heeft een gestandaardiseerde methode vastgesteld om te toetsen of er voldoende eigen vermogen aanwezig is: de standaardtoets. De standaardtoets meet voor een aantal risicofactoren het mogelijke (negatieve) effect (in euro's) op het eigen vermogen. Omdat de resultaten van de standaardtoets afhankelijk zijn van marktomstandigheden en het risicoprofiel van de aanwezige beleggingen, fluctueren ze in de loop van de tijd.

De vereiste solvabiliteit op basis van deze toets bedraagt ultimo 2017 € 13.713 duizend (2016 € 13.440 duizend). Het feitelijke eigen vermogen van het pensioenfonds ultimo 2017 bedraagt € 3.217 duizend (ultimo 2016 € -/ 1.218 duizend). Hiermee is het eigen vermogen van het pensioenfonds lager dan het vereist eigen vermogen.

Uitvoeringskosten

Pensioenbeheer

De in 2017 door het fonds gemaakte kosten, exclusief de vermogensbeheerkosten bedragen € 351 duizend. Deze kosten laten zich als volgt uitsplitsen:

Kosten pensioenbeheer (in duizenden euro's)	2017	2016
Bestuurskosten	71	58
Administratiekosten berekend door derden	96	107
Accountantskosten	20	21
Certificerende actuaris	13	12
Adviserende actuaris	83	103
Overige advisering	42	48
Contributies en bijdragen	9	10
Dwangsommen en boetes	-	-
Overige kosten	17	-
Totaal	351	359

De kosten van 2017 (€ 351 duizend) zijn redelijk in lijn met de kosten van 2016 (€ 359 duizend). De stijging van de post overige kosten in 2017 (17) betreft volledig de kosten voor het bouwen van een website voor het fonds.

De kosten pensioenbeheer in euro per deelnemer bedraagt voor 2017 € 3.407 (2016: € 3.740). Hierbij zijn conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie als deelnemers geteld, de actieve deelnemers, inclusief arbeidsongeschikte deelnemers (4), en de gepensioneerden (99).

Gezien het grote aantal slapers in het fonds vanaf boekjaar 2015 is er tevens een berekening gemaakt van de kosten per deelnemer, inclusief slapers. De kosten per deelnemer, inclusief slapers, voor 2017 bedraagt € 722 (2016: € 730). De ontwikkeling van de pensioen en uitvoeringskosten over de afgelopen 5 jaar zijn in de kerncijfers zowel inclusief als exclusief slapers opgenomen.

Uitvoeringskosten vermogensbeheer

De kosten van vermogensbeheer krijgen steeds meer maatschappelijke aandacht. Stichting Pensioenfonds AC Nielsen streeft naar een transparante weergave van de vermogensbeheerkosten.

De kosten van vermogensbeheer over 2017 kunnen als volgt worden onderverdeeld (weergegeven in duizenden euro's).

Pensioenuitvoering kosten vermogensbeheer	2017	2016
Beheerskosten	134	128
Performance gerelateerde kosten	0	0
Kosten bewaarloon	20	19
Kosten vermogensadviseurs	129	111
Totaal	283	258
Gemiddeld belegd vermogen	62.039	59.241
Basispunten kosten	46	44

De kosten 2017 liggen op het vergelijkbare niveau als in 2016. De verwachting is dat de pensioenuitvoeringskosten inzake vermogensbeheer de komende jaren op een vergelijkbaar niveau zullen blijven.

De kosten voor het vermogensbeheer kunnen niet op zichzelf worden gezien en een eenvoudige kostenratio geeft onvoldoende basis voor de vraag of de kosten passend zijn. Voor die beoordeling moet de relatie worden gelegd tussen kosten, risicoprofiel, rendement en de beleggingsovertuigingen van het fonds.

Transactiekosten

Transactiekosten (in duizenden euro's)	2017	2016
Transactiekosten	10	9
Gemiddeld belegd vermogen	62.039	59.241
Basispunten kosten	2	2

De transactiekosten in 2017 liggen op het vergelijkbare lage niveau als in 2016. De verwachting is dat de ook de transactiekosten de komende jaren op een vergelijkbaar niveau zullen blijven.

Risicoparagraaf

Het beleid van het bestuur is verwoord in de ABTN, die in december 2017 is geactualiseerd, zodat deze voldoet aan de meest actuele situatie. Algemene leidraad voor het uitvoeren van de beheertaken is risicomijdend operationeel management. Het bestuur is verantwoordelijk voor de beheersing van deze risico's. De risico's kunnen van invloed zijn op het realiseren van de doelstelling van het fonds. Het bestuur voert een risicomangementbeleid uit waarbij voor ieder bestuursbesluit een beoordeling van de relevante risico's wordt opgesteld.

Het fonds categoriseert de risico's op basis van de risicocategorieën van FIRM. In onderstaand overzicht staan deze risico-categorieën per risicogroep vermeld.

RISICO-GROEP	RISICO-CATEGORIE	BESCHRIJVING
Financieel risico	<ul style="list-style-type: none"> • Matching/renterisico • Marktrisico • Kredietrisico • Verzekeringstechn. Risico 	risico's die (grote) invloed kunnen hebben op het fonds. Op basis van wet- en regelgeving en eigen normen zijn deze risico's te normeren en te kwantificeren,
Operationeel risico	<ul style="list-style-type: none"> • Operationeel risico • Uitbestedingsrisico • IT-risico • Integriteitsrisico • Juridisch risico • Communicatierisico 	risico's die invloed kunnen hebben op het fonds. Op basis van wet- en regelgeving en eigen normen zijn deze risico's te kwalificeren en (over het algemeen) te kwantificeren. Het gaat om risico's met betrekking tot de uitbestede werkzaamheden.
Strategisch risico	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuursrisico • Omgevingsrisico 	risico's die op voorhand niet te normeren zijn en (grote) invloed kunnen hebben op het fonds. Deze risico's zijn wel te kwalificeren, maar niet te kwantificeren.

Vervolgens worden risico-categorieën uitgesplitst in risico-items. Aan de hand van deze risico-items wordt het risico van het te nemen besluit vastgesteld en meegenomen in de overwegingen. Onderstaand het risico-categorie en risico-item overzicht.

RISICO-CATEGORIE	RISICO-ITEM	BESCHRIJVING
Matching- en renterisico	Renterisico	<i>Het risico dat rentefluctuaties leiden tot ongewenste effecten op balans en resultaat, a.g.v. het niet gematcht zijn van activa en passiva op het gebied van rentelooptijden en rentevoet.</i>
Matching- en renterisico	Valutarisico	<i>Het risico als gevolg van het bezit van activa in valuta anders dan euro's.</i>
Matching- en renterisico	Aandelenrisico	<i>Het risico als gevolg van het bezit van aandelen.</i>
Kredietrisico	Kans op default probability	<i>Het risico dat partijen waaraan kredietfaciliteiten ter beschikking zijn gesteld (of waarbij in schuldpapier is belegd) hun verplichtingen niet of niet volledig nakomen, het (maximum) verlies als gevolg hiervan, rekening houdend met verkregen zekerheden. Tevens het risico dat ontstaat doordat tegenpartijen bij dreigende tekorten de hun ter beschikking gestelde faciliteiten kunnen benutten (voltrekken).</i>
Verzekeringstechnisch risico	Sterfte, arbeidsongeschiktheid	<i>Het risico dat verliezen optreden a.g.v. verschillen tussen werkelijke en veronderstelde sterfte of arbeidsongeschiktheid en/of werkelijke en veronderstelde ontwikkeling in de sterfteverwachtingen/verwachtingen inzake arbeidsongeschiktheid.</i>
Omgevingsrisico	Ondernemingsrisico/	<i>Het risico dat de invloed van en ontwikkelingen bij directe en indirecte</i>

		Pensioenfondsriscico	<i>belanghebbenden (aangesloten ondernemingen, sponsor) resulteren in conflicterende belangen met het fonds en/of beïnvloeding van de financiële positie van het het fonds.</i>
	Omgevingsrisico	Reputatie	<i>Het risico dat de (markt)positie van het fonds verslechterd a.g.v. negatieve perceptie van het imago van het fonds door deelnemers, tegenpartijen en/of regelgevende instanties.</i>
	Omgevingsrisico	Afhankelijkheid	<i>Het risico dat het fonds pensioenregelingen van aangesloten werkgevers niet of niet geheel kan uitvoeren.</i>
	Omgevingsrisico	Markverhouding/ concurrentie	<i>Het risico dat het fonds schade leidt a.g.v. buiten het pensioenfonds komende veranderingen op het gebied van markverhoudingen die resulteren in conflicterende belangen met het fonds en/of beïnvloeding van de financiële positie van het het fonds.</i>
	Operationeel risico	Structuur organisatie, AO/IC	<i>Het risico dat samenhangt met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting dan wel procesuitvoering.</i>
	Operationeel risico	Aanleveren/verwerken gegevens	<i>Het risico dat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het verwerkingsproces wordt beïnvloed a.g.v. inadequaat administreren van transacties en data en bepalen en doorberekenen van premies en andere tarieven.</i>
	Operationeel risico	Betalingsproces	<i>Het risico dat de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van het betalingsproces wordt beïnvloed.</i>
	Operationeel risico	Kosten	<i>Het risico dat actuele of toekomstige (ontwikkeling in) kosten onvoldoende gefinancierd uit dan wel doorvertaald kunnen worden in toekomstige premies, tarieven en/of andere activiteiten.</i>
	Operationeel risico	Personeel	<i>Het risico samenhangend met de vraag hoe cruciaal, de kwalitatieve personele bezetting is voor de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van de processen.</i>
	Operationeel risico	Oprachtaanvaarding	<i>Het risico dat de de uitvoering van de pensioenregelin niet kan worden uitgevoerd a.g.v. ondoelmatige of onvoldoende doeltreffend ingerichte dan wel uitgevoerde processen.</i>
	Uitbestedingsrisico	Continuïteit bedrijfsvoering/ Afdwingbaarheid contracten	<i>Het risico dat de continuïteit van (een deel van) de bedrijfsvoering van het fonds in gevaar komt a.g.v. ontoereikende financiële soliditeit van de tegenpartij, contractbreuk of het beëindigen van de activiteiten door de tegenpartij.</i>
	Uitbestedingsrisico	Integriteit	<i>Het risico dat de reputatie dan wel de financiële positie van het fonds wordt geschaad a.g.v. het niet integer zijn van de bedrijfsvoering van de partij waaraan de werkzaamheden zijn uitbesteed.</i>
	Uitbestedingsrisico	Kwaliteit dienstverlening	<i>Het risico dat de door de externe partij geleverde kwaliteit van de werkzaamheden niet in overeenstemming is met het door het fonds gewenste dan wel aan belanghebbenden toegezegde kwaliteitsniveau.</i>
	It-risico	Strategie en beleid	<i>Het risico als gevolg van het niet of onvoldoende toegesneden zijn van IT-strategie en IT-beleid op de processen en de bestaande informatie- en dataverwerking waardoor onvoldoende ondersteuning wordt geboden aan processen en informatievoorziening.</i>
	It-risico	Beveiliging	<i>Het risico a.g.v. het niet volledig of niet accuraat zijn van informatie/informatiesystemen/processen, het niet toegankelijk zijn van informatie voor geautoriseerde gebruikers, het toegankelijk zijn van informatie voor niet-geautoriseerde gebruikers.</i>
	It-risico	Beheersbaarheid	<i>Het risico a.g.v. het ontoereikend beheer van de ICT-omgeving en/of -processen en/of onvoldoende (tijdig) kunnen anticiperen op ontwikkelingen in de markt, op technische innovaties of op overige externe factoren.</i>
	It-risico	Continuïteit	<i>Het risico dat de continuïteit van de (kritische)bedrijfsprocessen in gevaar komt a.g.v. niet beschikbaar zijn van de IT-infrastructuur (w.o. applicaties en systemen).</i>
	Integriteitsrisico	Benadeling derden	<i>Het risico dat reputatieschade en/of claims ontstaan a.g.v. het benadelen van derden (belanghebbenden) door toedoen van het fonds.</i>

Integriteitsrisico	Voorwetenschap	<i>Het risico dat misbruik wordt gemaakt van voorkennis over ontwikkelingen dan wel rechtspersonen. Hieronder vallen ook effectentransacties waarbij gebruik wordt gemaakt van verkregen voorkennis.</i>
Integriteitsrisico	Ontduiking/ontwijking fiscale wetgeving	<i>Het risico dat de reputatie dan wel de financiële positie van het fonds wordt beïnvloed/geschaad a.g.v. betrokkenheid bij witwassen, terrorismefinanciering dan wel faciliteren van of betrokkenheid hebben bij overtredingen.</i>
Integriteitsrisico	Fraude	<i>Het risico dat een handeling of poging daartoe plaatsvindt om zichzelf of anderen te bevoordelen en het fonds schade te berokkenen. Dit kan voorkomen doordat procedures niet duidelijk zijn of het ontbreken van een vierogen-principe.</i>
Integriteitsrisico	Cybercrime	<i>Het risico dat vertrouwelijke gegevens niet voldoende zijn beveiligd en hierdoor ongeoorloofde toegang tot netwerken, systemen of data-opslag wordt verkregen. e.e.a. met als doel informatie of middelen te onttrekken, data te verwijderen of systemen uit te schakelen.</i>
Integriteitsrisico	Belangenverstremeling	<i>Het risico dat verbonden personen zich bij besluitvorming voor het pensioenfonds laten leiden door belangen uit nevenfuncties.</i>
Integriteitsrisico	Maatschappelijk onbetamelijk gedrag	<i>Het risico dat voor verbonden personen buitensporig beloningsbeleid wordt gehanteerd</i>
Integriteitsrisico	Omkoping	<i>Het risico dat verbonden personen zich laten omkopen om besluitvorming te beïnvloeden ten nadele van het pensioenfonds en ten voordele van de andere partij en/of zichzelf.</i>
Integriteitsrisico	Omzeiling sanctiewet	<i>Het risico dat wordt belegd in landen of ondernemingen waaraan een sanctie is opgelegd.</i>
Integriteitsrisico	Witwassen	<i>Het risico dat de reputatie dan wel de financiële positie van het fonds wordt beïnvloed/geschaad a.g.v. betrokkenheid bij witwassen.</i>
Integriteitsrisico	Terrorismefinanciering	<i>Het risico dat de reputatie dan wel de financiële positie van het fonds wordt beïnvloed/geschaad a.g.v. betrokkenheid bij terrorismefinanciering.</i>
Juridisch risico	Wet-en regelgeving	<i>Het risico dat de werkwijze van het fonds wordt beïnvloed dan wel niet meer houdbaar is a.g.v. veranderingen in de wet- en regelgeving (Europees, (inter)nationaal, toezicht) dan wel het niet voldoen van het beleid en/of de bedrijfsvoering van het fonds, aan wet- en regelgeving.</i>
Juridisch risico	Aansprakelijkheid	<i>Het risico dat het fonds aansprakelijk wordt gesteld voor schade aan derde(n).</i>
Governance	Deskundigheid	<i>Het risico dat het bestuur in zijn geheel en de bestuursleden individueel niet voldoet aan de gestelde deskundigheidseisen</i>
Governance	Geschiktheid	<i>Het risico dat het bestuur (a.g.v. het niet voldoen aan de gestelde deskundigheidseisen) niet goed functioneert en niet periodiek het functioneren en beleid evalueert.</i>
Governance	Continuïteit	<i>Het risico dat het de fondsorganen niet goed functioneren doordat de bezetting van de organen niet volledig is .</i>

In de notulen van de bestuursvergaderingen wordt bij elk bestuursbesluit een risicoparagraaf toegevoegd waarin de risico's worden beschreven en de wijze waarop deze worden gemitigeerd.

In 2017 is het risicomanagementsysteem verder uitgebreid door het risicomangementbeleid verder te ontwikkelen tot een integraal risicomangementbeleid (IRM). Daarbij is het strategisch kader van IRM vastgesteld hetgeen de risico-identificatie, -analyse, -houding en evaluatie omvat. Dit is geformaliseerd en - als onderdeel daarvan – zijn de rapportages van financiële en niet-financiële risico's nader ingevuld. Tevens heeft een uitgebreide risicoanalyse plaatsgevonden en is het three lines of defense model ingevoerd.

De uitgevoerde risicoanalyse heeft aangetoond dat een aantal risico's specifieke aandacht behoeven. Het betreft de volgende risico's:

- IT- risico. Aangezien het fonds nog geen IT-beleid heeft opgesteld en vastgelegd kan het IT-beleid van uitbestedingspartners niet worden afgezet tegen eigen strategie en monitoren op basis van eigen uitgangspunten en criteria. Daarnaast is het gewenst meer inzicht te krijgen in de beheersingsmaatregelen van het IT-risico bij uitbestedingspartners.
- Governance risico: continuïteit van het bestuur. Dit is een gekwalificeerd als een serieus aandachtspunt. Het wordt van belang geacht dat indien bezetting van bestuur niet voldoende is, het fonds zal moeten overwegen invulling van het bestuur met externe/professionele bestuurders te realiseren.

De genoemde risico's zijn door het bestuur onderkend en zullen worden opgevolgd. In de loop van 2018 zal een IT-beleid en strategie worden opgesteld. Tevens zullen de beheersingsmaatregelen van het IT-risico bij uitbestedingspartijen nader worden onderzocht teneinde hier een beter inzicht in te krijgen. Als er meer inzicht is in deze beheersingsmaatregelen en een IT-beleid en strategie is vastgesteld, zal beoordeeld kunnen worden of de betreffende maatregelen voldoen aan de criteria die daarvoor zijn opgesteld.

Pensioenwet

Met het oog op de wijziging van de status van het fonds per 1 januari 2015 is het pensioenreglement gewijzigd. De belangrijkste aanpassingen in het pensioenreglement betreffen:

- Geen deelnemers meer en geen opbouw van pensioenaanspraken;
- Onderscheid in gewezen deelnemers: gewezen deelnemers die nog een dienstverband hebben met de werkgever en gewezen deelnemers die geen dienstverband met de werkgever meer hebben;
- Er worden alleen uitvoeringskosten aan de werkgever in rekening gebracht.

Uitvoeringsovereenkomst

De uitvoeringsovereenkomst is in 2015 vernieuwd en ondertekend door de werkgever. Dit naar aanleiding van de nieuwe status van het fonds en het nFTK. In de uitvoeringsovereenkomst is onder andere bepaald dat de werkgever een bijstortverplichting heeft indien op basis van de regels van het nFTK blijkt dat als het fonds niet meer tijdig kan herstellen en genoodzaakt is een korting uit te voeren. Tevens is bepaald dat de werkgever de uitvoeringskosten van het fonds zal financieren. De uitvoeringsovereenkomst is ingegaan op 1 januari 2015 en heeft een looptijd van onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 6 maanden die ingaat op 1 juli van enig jaar.

Toeslag slapersrechten en ingegane pensioenen

De pensioenregeling die door het fonds wordt uitgevoerd kent een voorwaardelijk toeslagbeleid. Het bestuur stelt jaarlijks vast of en in hoeverre een toeslag kan worden verleend. Basis voor dit besluit vormt het beleidskader zoals verwoord in de notitie toeslagbeleid, de financiële gesteldheid van het fonds en het advies van de adviserend actuaaris.

Per 1 januari 2017 zijn de ingegane pensioenen en de premievrije pensioenaanspraken van gewezen deelnemers niet verhoogd.

Gegeven de financiële situatie van het fonds zijn de ingegane pensioenen en de premievrije pensioenaanspraken ook per 1 januari 2018 niet verhoogd.

Visitatiecommissie

In het kader van intern toezicht is eind 2013 besloten een visitatiecommissie te benoemen. Voor het verslagjaar 2017 is een nieuwe visitatiecommissie benoemd. De visitatie zal jaarlijks plaatsvinden. Er is een samenvatting van het verslag opgenomen in dit jaarverslag.

Het rapport van de visitatiecommissie is opgenomen op pagina 40.

Wet versterking bestuur

Vanwege de Wet versterking bestuur pensioenfondsen, die in augustus 2013 in werking trad, heeft voorafgaand aan het verslagjaar besluitvorming plaatsgevonden over het bestuursmodel. Eind december 2013 heeft het bestuur besloten te kiezen voor het paritair bestuursmodel waarin 2 deelnemers zitting hebben namens de werkgever, 1 namens de werknemers en 1 namens de pensioengerechtigden.

Een bestuurslid vormt samen met de voorzitter het Dagelijks Bestuur dat verantwoording aflegt aan het bestuur van het fonds. Er is een reglement Dagelijks Bestuur opgesteld waarin o.a. de taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit 3 leden (1 lid namens de werkgever, 1 lid namens de werknemers en 1 lid namens de pensioengerechtigden). De positie namens de werknemers is vacant.

Het Intern Toezicht is ingevuld door de aanstelling van een visitatiecommissie. Er is een reglement Intern Toezicht vastgesteld.

In 2015 heeft het fonds het reglement aangepast aan het besluit van de werkgever om de pensioenregeling per 1 januari 2015 niet meer door het fonds maar door Stichting Pensioenfonds VNU uit te laten voeren.

Gebeurtenissen in 2017 en vooruitblik 2^e helft 2018

Toekomstbestendigheid en toekomstscenario's

Naar aanleiding van de strategische verkenning die in 2014 is gestart en eind 2016 vooralsnog is afgerond, acht het bestuur de onderzochte scenario's voor onderbrengen van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten bij een derde partij niet realiseerbaar. Het bestuur hoopt echter op termijn, onder voorbehoud van goedkeuring c.q. positieve adviezen van interne en externe toezichthouders, een besluit te kunnen nemen over een collectieve waardeoverdracht en daarmee over de toekomst van het fonds.

Als gevolg van het besluit om voorlopig verder te gaan als gesloten fonds heeft het bestuur begin 2017 direct een aantal zaken opgepakt die met het oog op de strategische verkenning werden aangehouden. Het betreft in het kader van governance de verdere ontwikkeling van de deskundigheid van het bestuur. Daarnaast is het risicomanagementbeleid geformaliseerd en het daarbij behorende risicomanagementproces verder ingevuld. In de loop van 2017 is dit geëffectueerd waardoor er nu een adequaat integraal risicomanagementproces aanwezig is.

In 2017 is communicatiebeleidsplan geactualiseerd. Dit zal in 2018 en de daarop volgende jaren worden uitgevoerd. Tevens is in de loop van 2017 een website ontwikkeld die eind 2017 is gelanceerd.

De toekomstbestendigheid van het fonds is verder onderzocht door de strategische risico's en het verandervermogen in kaart te brengen. Hieruit is gebleken dat het fonds een aantal kwetsbaarheden kent met betrekking tot de financiële positie, kosten en governance (bemensing fondsorganen) waarvan het bestuur zich overigens terdege van bewust is. Dit heeft eens te meer de noodzaak voor het op termijn onderbrengen van de pensioenaanspraken en pensioenrechten bij een derde partij bevestigd. Ook in 2018 zal dit op de agenda van het bestuur staan.

Tenslotte is de governance-structuur aangepast. Als gevolg van beëindiging van het bestuurslidmaatschap van Marc Deij is besloten het aantal bestuursleden statutair te wijzigen van vijf naar vier. De statuten zijn hierop aangepast. Met ingang van 1 februari 2018 is Eric Harmsen teruggetreden als bestuurslid en voorzitter. Hierdoor is een vacature ontstaan. Inmiddels is een kandidaat bestuurslid namens de werkgever naar voren geschoven. Het bestuur is voornemens deze kandidaat bij gebleken geschiktheid aan te stellen met inachtneming van de toetsingsprocedure bij DNB. Het voorzitterschap wordt tijdelijk ingevuld door de heer Bob de Vos.

Besluit inzake toeslagverlening per 01-01-2018

Gegeven de financiële situatie van het fonds is in december 2017 het besluit genomen om de ingegane pensioenen en de premievrije pensioenaanspraken per 1 januari 2018 niet te verhogen.

Diemen, 22 juni 2018

B. de Vos

P. Bonewit

W. Mensing

4. VERSLAG VERANTWOORDINGSORGAAN

A. Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen en Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan van de Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. is in 2009 ingesteld. In het Verantwoordingsorgaan (hierna te noemen VO) hebben vertegenwoordigers zitting namens werkgever, werknemers en de pensioengerechtigden.

Het VO is als volgt samengesteld:

namens werknemers (vacature) - Gideon Meijer (vanaf 2014- november 2017), is afgetreden wegens beëindiging van zijn dienstverband.-

namens de werkgever Marc Deij, sinds juli 2017 (Marc is meer dan 10 jaar bestuurslid geweest); Marc vervult tevens de secretaris functie.

namens de pensioengerechtigden Wiebe Schukken; per 2018 herbenoemd voor 4 jaar, Wiebe vervult de functie van voorzitter VO.

Het VO richt zich op de belangen van alle deelnemers aan de pensioenregeling van de Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. De taakstelling van het VO is vastgelegd in het reglement VO.

De actieve medewerkers van A.C. Nielsen Nederland zijn voor wat betreft de op te bouwen rechten per 2015 overgegaan naar het fonds van VNU.

B. Overleg met het Bestuur; informatieverstrekking

Het bespreken en opvolgen van actiepunten van het VO met het bestuur, vindt planmatig plaats aan de hand van een jaarkalender.

Het VO heeft op 21 maart en 25 september 2017 met het (dagelijks) bestuur gesproken; het VO is akkoord gegaan met de verslaglegging hiervan. In 2018 is overleg geweest op 26 februari. Met instemming is kennis genomen van maatregelen van het bestuur om de kosten van controle, advies en beleggingen (verder) te verlagen.

Het bestuur heeft in vervolg op de strategische verkenning over mogelijke uitbestedingsalternatieven, uitgebreid het besluit van de werkgever toegelicht, tot (voorlopige) continuering van de huidige situatie als gesloten fonds. De uitvoeringsovereenkomst, met bijstortingsverplichting van de werkgever, is nog steeds geldig.

Het VO is akkoord gegaan met keuze van het Intern Toezicht, herbenoeming visitatiecommissie en opdracht van de visitatiecommissie voor het verslagjaar 2016. In het gesprek op 3 april 2017 met de visitatiecommissie is het VO geïnformeerd over voorlopige bevindingen. Dit in het licht dat de voorgenomen uitbesteding (voorlopig) niet plaatsvindt. Het VO is eveneens akkoord gegaan met de benoeming van en opdracht voor de nieuwe visitatiecommissie voor 2017. Op 21 maart 2018 is kennis genomen van hun belangrijkste bevindingen en aanbevelingen.

Het concept Jaarverslag 2017 is op 2 mei 2018 ter beschikking gesteld. Op 28 mei 2018 heeft het VO van het Dagelijks Bestuur antwoorden gekregen op de door hen gestelde vragen over het Jaarverslag en over diverse achtergronden.

De verklaringen van de certificerend accountant en van de actuaris zullen worden opgenomen in het definitieve jaarverslag dat naar de Nederlandsche Bank zal worden gestuurd. Het VO ontvangt hiervan een kopie per eind juni 2018.

C. Bevindingen en conclusies

Het oordeel van het VO over 2017 heeft zich met name gericht op het nagaan van de gevolgde procedures met betrekking tot het herstelplan, alsmede de wettelijk verplichte documenten zoals het jaarverslag.

Gezien de financiële positie van het Pensioenfonds is in 2017, net als in voorgaande jaren t/m 2016, niet tot indexatie overgegaan.

Over de communicatie vanuit het Bestuur naar de relevante groepen is geconstateerd dat deze voldoende is uitgevoerd t.a.v. reguliere activiteiten. In het Communicatiebeleidsplan, dat het Bestuur in september 2017 heeft uitgewerkt, is verdere verdieping aangegeven. Met instemming is kennis genomen, en gebruik gemaakt, van de nieuwe website van het Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V.

Actieve medewerkers, zijn zowel aangesloten bij Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. als bij het VNU-fonds. Er wordt gestreefd naar harmonisatie van uitvoering en timing van communicatie m.b.t. beide fondsen.

De versterking van het bestuur in 2014 met een extern bestuurder, met ervaring in transitie van pensioenfondsen die tevens extra deskundige capaciteit inbrengt, is van buitengewoon belang. Dit is des te meer belangrijk geworden omdat de werknemersvertegenwoordiger in het Bestuur, Marc Deij, per 01 juli 2017 is afgetreden, en de werkgeversvertegenwoordiger, en tevens voorzitter, Eric Harmsen per februari 2018 is teruggetreden.

De werkgever heeft een nieuw bestuurslid voorgedragen. Deze zal gedurende de de tijd dat hij een opleidingstraject volgt als aspirant bestuurslid deelnemen. Bob de Vos treedt voorlopig op als interim-voorzitter.

Het Bestuur heeft aangegeven n.a.v. de bestuursmutaties eind 2017 en begin 2018 de 'deskundigheidsmatrix', in de loop van 2018 te vervangen door een 'geschiktheidsmatrix'.

Alle verstrekte informatie sluit aan bij de principes van Pension Fund Governance, zoals opgenomen in de Pensioenwet.

Het VO heeft geen ongeregelheden kunnen vaststellen over het gevoerde beleid van het Bestuur over het jaar 2017.

Namens het Verantwoordingsorgaan,
Diemen, 30 mei 2018,

Marc Deij, namens werkgever,
Wiebe Schukken, namens pensioengerechtigden.

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft kennis genomen van het oordeel van het verantwoordingsorgaan. Dit oordeel geeft steun aan het door het bestuur in het afgelopen jaar gevoerde beleid. Het bestuur erkent het belang van het oordeel van het verantwoordingsorgaan en informeert het verantwoordingsorgaan frequent over de ontwikkelingen van het fonds. Met de aanstelling van Marc Deij als lid namens de werkgever is deze reeds langer openstaande vacature ingevuld. Helaas is er nu een vacature ontstaan in de vertegenwoordiging van de werknemers. Het bestuur hoopt dat deze vacature op afzienbare termijn ingevuld kan worden. De opmerking van het verantwoordingsorgaan dat communicatieuitingen zoveel mogelijk worden afgestemd op pensioenfonds VNU (zusterfonds) wordt volledig onderschreven. Het bestuur zal zich hiervoor inzetten om dit te realiseren.

Wederom is gebleken dat de constructieve wijze waarop het verantwoordingsorgaan zich opstelt gecombineerd met een kritische blik een toegevoegde waarde heeft. Het bestuur hecht aan het oordeel van het verantwoordingsorgaan en neemt dit mee in het besluitvormingsproces.

5. VERSLAG VISITATIECOMMISSIE

Gevolgde werkwijze visitatie 2017.

Voor de visitatie over 2017 en volgende jaren is door het bestuur een nieuwe visitatiecommissie benoemd. Deze VC bestaat uit drie leden, te weten de heren, P.D. Eenshuistra, voorzitter, Q.G. Ligtenstein en R. Verjans.

De leden van de VC bevestigen dat zij onafhankelijk zijn en op geen enkele andere wijze zijn betrokken bij het functioneren van het pensioenfonds.

De VC heeft de visitatie 2017 aan de hand van een aantal thema's uitgevoerd:

1. Strategie, visie en governance;
2. Risicomanagement en compliance;
3. Beleggingsbeleid en
4. Communicatie.

Naast deze specifieke thema's heeft de VC zich een beeld gevormd van de algemene gang van zaken bij het pensioenfonds en van de belangrijkste beleidsdossiers. De beoordeling van de algemene gang van zaken omvat de beheersing van het bestuur van de verschillende processen; de regie-voering en het in control zijn.

Verder heeft de VC gekeken naar de evenwichtige belangenafweging door het bestuur, waarbij in het bijzonder is gelet op de wijze waarop het bestuur de evenwichtige belangenafweging waarborgt.

De VC heeft de volgende personen/organen gesproken:

- het bestuur, de heren, P. Bonewit, B. de Vos en W. Mensing, (de functie van voorzitter van het bestuur is op het moment van visitatie vacant)
- Mevr. L. Tromp namens de uitvoerder Conduent en
- Namens het Verantwoordingsorgaan, dhr. M. Deij.

1. Bevindingen en aanbevelingen

De VC heeft kennis genomen van de opvolging van de aanbevelingen van de visitatie over 2016 en vastgesteld dat het bestuur voldoende aandacht heeft voor de opvolging en de uitvoering ervan. Met dien verstande dat er gaande het jaar nog nadere invulling aan een aantal van de aanbevelingen zal worden gegeven.

De VC beoordeelt dit als positief .

1.1 Strategie, visie en governance.

De VC heeft vastgesteld, dat de strategie en visie van het bestuur nadrukkelijk is gericht op de toekomst van het pensioenfonds. De toekomstbestendigheid van het fonds is een voortdurend thema binnen het bestuur. Het bestuur heeft meerdere toekomstopties in het vizier, doch heeft een uitgesproken voorkeur voor aansluiting bij het pensioenfonds van VNU.

De VC deelt deze zienswijze en beveelt aan om zodra zich hiertoe financiële mogelijkheden aandienen dit traject zorgvuldig te vervolgen.

Bij het bestuur leeft een sterk kosten bewustzijn in relatie tot omvang en status van het fonds. De VC spreekt hierover zijn waardering uit.

Het bestuur heeft een beperkte omvang qua bezetting en is hierin kwetsbaar. Ten tijde van de visitatie is gebleken dat de functie van voorzitter van het bestuur vacant is en dat er bij het bestuur wel enige zorg bestaat over de vervulling van deze vacature.

De VC heeft vastgesteld dat een uitvoeringsovereenkomst is gesloten met AC Nielsen Nederland. In deze uitvoeringsovereenkomst(UO) zijn eenzijdige bepalingen opgenomen van de kant van AC Nielsen waardoor ook vanuit dit perspectief er sprake is van kwetsbaarheid. Deze bepalingen hebben met name betrekking op de bijstortingsverplichting bij beëindiging van de overeenkomst. De VC beveelt aan om de UO op dit punt nog eens kritisch te bezien en zo nodig aan te scherpen indien mogelijk.

Om het inzicht in de beoordeling en beleidsmaatregelen ten aanzien van met name de zogenaamde niet-financiële risico's beter te kunnen monitoren in het kader van de governance van het pensioenfonds, beveelt de VC aan om:

- a. de beschrijvingen van de niet-financiële risico 's bij de besluitvorming in het bestuur meer expliciet te benoemen en
- b. in de notulen van de bestuursvergaderingen expliciet op te nemen op welke wijze de niet-financiële risico's zijn afgewogen en de besluitvorming hebben beïnvloed.

1.2 Risicomanagement en compliance

In 2016 is door de toenmalige VC reeds vastgesteld dat het bestuur de invulling van het risicomanagement grondig ter hand genomen heeft, samen met Willis Towers Watson. De huidige VC stelt vast dat met de inmiddels gehanteerde Risicorapportages, welke ieder kwartaal worden opgesteld door WTW en die in het bestuur worden besproken, inderdaad goede stappen zijn gezet. Aan de aanbeveling van de toenmalige VC om (een functionaris van) WTW te benoemen als externe risicomanager is bovendien opvolging gegeven.

Ten aanzien van compliance heeft de VC vastgesteld dat in de loop van 2017 de compliance officer van het fonds is vertrokken. De VC begrijpt dat het bestuur eind 2017 een nieuwe, externe compliance officer heeft aangesteld (de heer Mersch van GBA Accountants). In een inmiddels door het fonds bevestigde offerte staan de werkzaamheden beschreven die de nieuwe compliance officer zal uitvoeren. Het betreft hier gebruikelijke compliance werkzaamheden. Naar de mening van de VC heeft het bestuur hiermee adequaat gereageerd op het vertrek van de vorige compliance officer. Overigens heeft de VC, als gevolg van het vertrek, geen kennis kunnen nemen van een jaarlijkse schriftelijke terugkoppeling van deze functionaris aan het bestuur. De VC begrijpt echter uit mededelingen van het bestuur dat in 2017 geen belangrijke incidenten op het gebied van compliance hebben plaatsgevonden.

1.3 Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van het fonds is gebaseerd op een beleggingsplan waarin de investment beliefs van het fonds zijn vastgelegd. Het plan wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Bovendien zijn in de ABTN de belangrijkste uitgangspunten voor het beleggingsbeleid expliciet geformuleerd.

De VC constateert dat een belangrijk uitgangspunt voor het bestuur is, dat passief wordt belegd tenzij de overtuiging bestaat dat actief beleggen extra rendement op lange termijn kan opleveren.

Voorts wordt gestreefd naar verantwoord beleggen om daarmee het risicoprofiel positief te beïnvloeden. Gezien het feit dat in de maatschappij steeds meer aandacht bestaat voor verantwoord beleggen van pensioenfondsen, wordt met het aanpassen van de portefeuille hieraan de kans op negatieve publiciteit geringer en daarmee het risico op reputatieschade verminderd.

Gezien het feit dat Pensioenfonds AC Nielsen een gesloten fonds is, kan vastgesteld worden dat de beleggingsportefeuille van relatief geringe omvang is en zal blijven.

Het bestuur heeft als uitgangspunt gekozen voor een passieve benadering van de beleggingen. Het komt de VC voor dat het aantal betrokken partijen bij het beheer niet geheel in overeenstemming is met de omvang van het fonds alsmede met de uitspraak van het bestuur dat gestreefd wordt naar kostenreductie op het gebied van vermogensbeheer.

De VC beveelt aan om de toegevoegde waarde van de betrokken partijen kritisch te beoordelen en daar waar mogelijk het beheer en de rapportages bij minder partijen te concentreren.

De beleggingsportefeuille is behoorlijk gediversifieerd. Uit het oogpunt van de behoefte tot spreiding is dit een begrijpelijke benadering. Gegeven het feit echter dat het hier een gesloten fonds betreft, brengt een dergelijke portefeuille eveneens risico's met zich die wellicht niet wenselijk zijn voor dit fonds.

Bovendien constateert de VC dat een aantal meer risicovolle beleggingscategorieën het afgelopen jaar onder de benchmark hebben gepresteerd.

De VC beveelt aan om de beleggingscategorieën nader te beoordelen zowel in aantal als op risico versus rendement.

De rente wordt momenteel afgedekt op een vast percentage van 25%.

In aanmerking nemend dat het een gesloten fonds betreft, geeft de VC in overweging om de mogelijkheid van een dynamische afdekking te onderzoeken.

1.4 Communicatie

De communicatie-uitingen van het fonds sluiten (nog) niet geheel aan bij “Pensioen 1-2-3.”

Doch deze systematiek wordt wel als richtlijn voor de uitingen gebruikt.

De VC beveelt aan om de methodiek van Communicatie 1-2-3 nader uit te werken en door te voeren in alle communicatie-uitingen.

Tenslotte

De VC zal de aanbevelingen met belangstelling volgen en verneemt graag op welke wijze het bestuur hieraan aandacht gaat geven.

P.D. Eenshuistra

Q.G. Ligtenstein

R. Verjans

Mei 2018

Reactie van het bestuur

Het bestuur is de visitatiecommissie erkentelijk voor de uitgevoerde visitatie. Het bestuur kan zich vinden in de gedane aanbevelingen en zal deze waar mogelijk uitvoeren.

De constatering dat de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever eenzijdige bepalingen kent van de kant van de werkgever wordt niet volledig door het bestuur erkend. Bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst – waar de constatering zich op richt – gelden er wel degelijk verplichtingen voor de werkgever waardoor de vermeende kwetsbaarheid beperkt blijft. Desalniettemin is het bestuur voornemens om een aantal bepalingen in de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever in de loop van 2018 te bespreken om na te gaan hoe de beperkte kwetsbaarheid zoveel mogelijk kan worden weggenomen.

Het bestuur neemt de aanbevelingen inzake het beleggingsbeleid ter harte en zal dit in de tweede helft van 2018 gaan opvolgen. Daarbij zal o.a. worden nagegaan op welke wijze het aantal betrokken partijen beperkt kan worden.

De aanbevelingen die de visitatiecommissie doet zullen waar mogelijk worden opgevolgd. Daarbij wordt opgemerkt dat de aanbevelingen met betrekking tot communicatie nader zullen worden onderzocht en worden afgestemd met Pensioenfonds VNU. Het bestuur streeft er naar om de aanbevelingen vervolgens in de loop van 2018 te realiseren.

6. JAARREKENING 2017

Balans

Staat van baten en lasten

Kasstroomoverzicht

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Balans

(bedragen in duizenden € na bestemming van het saldo van baten en lasten)

			31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA				
Beleggingen voor risico pensioenfondsen				
Vastgoed	(4)	3.965	4.237	
Aandelen	(5)	26.131	22.610	
Vastrentende waarden	(6)	32.776	33.885	
Overige beleggingen	(7)	238	270	
Derivaten	(8)	<u>20</u>	<u>-</u>	
			63.130	61.002
Vorderingen en overlopende activa	(9)			
Vorderingen en overlopende activa		<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
			-	-
Liquide middelen			<u>108</u>	<u>244</u>
			63.238	61.246
PASSIVA				
Reserves				
Algemene reserve	(10)	<u>3.217</u>	<u>-1.218</u>	
			3.217	-1.218
Technische voorzieningen				
Voorziening pensioenverplichtingen (VPV) voor risico van het pensioenfonds	(11)	<u>59.734</u>	<u>62.218</u>	
			59.734	62.218
Kortlopende schulden				
Derivaten	(8)	-	54	
Overige schulden	(12)	<u>287</u>	<u>192</u>	
			287	246
			63.238	61.246

Staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden €)		2017	2016
Baten			
Bijdrage van werkgever en werknemers	(13)	295	307
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(14)		
Directe beleggingsopbrengsten		1.130	1.187
Indirecte beleggingsopbrengsten		2.431	3.842
Kosten vermogensbeheer		<u>-143</u>	<u>-127</u>
		3.418	4.902
Overige baten en lasten	(15)	<u>-</u>	<u>-8</u>
		3.713	5.201
Lasten			
Pensioenuitkeringen	(16)	-1.411	-1.308
Pensioenuitvoeringskosten	(17)	-351	-359
Saldo overdracht van rechten	(18)	-	23
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds	(19)		
Pensioenopbouw		-	-
Sterfte		64	217
Rentetoevoeging		133	38
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten		1.465	1.360
Wijziging marktrente		848	-5.430
Wijziging door overdracht van rechten		-	-37
Wijziging grondslagen		-	-363
Overige mutaties		<u>-26</u>	<u>-249</u>
		2.484	-4.464
		722	-6.108
Saldo van baten en lasten		4.435	-907
Bestemming saldo:			
Bijgeboekt bij respectievelijk afgeboekt van de algemene reserve		4.435	-907

Kasstroomoverzicht

(bedragen in duizenden €)

	2017	2016
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	382	301
Betaalde pensioenuitkeringen	-1.410	-1.305
Ontvangen/ betaald i.v.m. overdracht van rechten	-	23
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-344	-370
Ontvangen/ betaalde premies herverzekering	-	40
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	<u>-1.372</u>	<u>-1.311</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	3.013	3.371
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	1.129	1.214
Aankopen beleggingen	-2.549	-3.158
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-141	-148
Overige ontvangsten/uitgaven	<u>-</u>	<u>-8</u>
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	<u>1.452</u>	<u>1.271</u>
Mutatie liquide middelen	<u>80</u>	<u>-40</u>
Het verloop van de liquide middelen is als volgt:		
Stand per 1 januari	766	806
Mutatie liquide middelen	<u>80</u>	<u>-40</u>
Stand per 31 december	<u>846</u>	<u>766</u>
Liquide middelen/ deposito's in vastrentende waarde	738	522
Liquide middelen rekening courant	<u>108</u>	<u>244</u>
Stand per 31 december	<u>846</u>	<u>766</u>

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. is op 16 maart 1962 opgericht. Het adres van de Stichting is Diemerhof 2 te Diemen, statutair gevestigd in Amsterdam. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41199839. De stichting heeft als doel de gezins- en sociale belangen van de deelnemers zoveel mogelijk te behartigen, met name door voor iedere deelnemer en/of zijn nabestaanden pensioen te garanderen en te doen uitkeren, een en ander in de gevallen op de wijze en onder de voorwaarden nader te regelen in het pensioenreglement en met inachtneming van de bepalingen in de statuten.

1.2 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in euro's. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610.

De beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 22 juni 2018.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

2.2.1 Schattingswijzigingen

Er zijn in 2017 geen schattingswijzigingen geweest.

2.3 Schattingen en veronderstellingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van het pensioenfonds zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

2.4 Opname van een actief, verplichting, bate of last

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen het pensioenfonds toebehoren en de waarde van deze voordelen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum.

2.5 Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

2.6 Vreemde valuta

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

2.7 Beleggingen voor risico pensioenfonds

Algemeen

Het grootste deel van de portefeuille betreft beleggingen in beleggingsfondsen.

Behalve beleggingsfondsen zijn er ook obligaties die rechtstreeks gehouden worden en een frequente beursnotering kennen. Dit betreft circa 30% van de portefeuille. Allen worden gewaardeerd tegen marktwaarde, dat wil zeggen tegen de beurskoers en andere marktnoteringen op balansdatum. De aankoopkosten van beleggingen worden verwerkt als onderdeel van de verkrijgingsprijs en worden als gevolg van de waardering op actuele waarde verwerkt. De verkoopkosten van de beleggingen worden in mindering gebracht op de verkoopopbrengst, als onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten.

Vastgoedbeleggingen

Voor beursgenoteerde indirecte vastgoedbeleggingen is de marktwaarde de per balansdatum geldende beurskoers. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde vastgoedbeleggingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde vastgoedbelegging per balansdatum.

Aandelen

Aandelen en participaties in beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum.

De marktwaarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum.

De marktwaarde van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

De lopende interest op vastrentende waarden wordt gepresenteerd als onderdeel van de marktwaarde van de vastrentende waarden.

Overige beleggingen

Overige beleggingen, zijnde hedge funds en commodities, worden gewaardeerd op basis van de waarde van de participaties in deze beleggingsfondsen.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

Indien een derivatenpositie negatief is wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Classificatie beleggingsfondsen

Indien er sprake is van beleggingen in beleggingsfondsen worden deze beleggingsfondsen onder de beleggingen waar mogelijk geclassificeerd onder de rubriek waarin beoogd wordt te beleggen. Indien de classificatie onduidelijk is worden deze geclassificeerd onder de overige beleggingen.

2.8 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties conform RJ 610.208. Conform RJ 610.208 mogen overige vorderingen en schulden inzake vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden betreffende te vorderen respectievelijk te betalen posities of tijdelijke banksaldi in verband met beleggingstransacties onder de beleggingsrubrieken vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden worden geclassificeerd indien deze door het pensioenfonds niet kunnen worden aangewend voor andere doelen dan beleggingstransacties.

2.9 Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken worden opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

2.10 Reserves

De reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

2.11 Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds (VPV) wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de markttrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de VPV is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of toeslagen over de opgebouwde pensioenaanspraken worden verleend. Alle per balansdatum bestaande besluiten tot toeslagverlening (ook voor besluiten na balansdatum voor zover sprake is van *ex ante*-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

<u>Rekenrente:</u>	Rentetermijnstructuur (RTS), gepubliceerd door de DNB, geldend per 31 december 2017.
<u>Toeslagen:</u>	Er wordt geen rekening gehouden met (toekomstige) toeslagen.
<u>Overlevingstafel:</u>	Prognosetafel AG2016 met startjaar 2018 In plaats van leeftijdsterugstellingen is gewerkt met de geslachtsafhankelijke ervaringssterfte gebaseerd op het Willis Towers Watson ervaringssterftemodel 2016. Voor kinderen worden de sterftetekansen verwaarloosd.
<u>Uitvoeringskosten :</u>	Ter dekking van toekomstige uitvoeringskosten is in de VPV een opslag van 4,00% opgenomen. Voor de overige kosten zijn geen opslagen opgenomen.
<u>Partnerfrequentie:</u>	Zolang nog geen pensioenuitkering is ingegaan, wordt voor de berekening van de voorziening voor partnerpensioen elke (gewezen) deelnemer verondersteld een partner te hebben (onbepaalde partner systeem met een partnerfrequentie van 100%). Voor gepensioneerden met een ouderdomspensioen wordt alleen een voorziening voor partnerpensioen berekend, indien en zolang zij gehuwd zijn of een partner hebben (bepaalde partner systeem). Voorts wordt verondersteld dat de partner van een mannelijke (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een vrouw is en dat de partner van een vrouwelijke (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een man is.
<u>Leeftijdsverschil:</u>	Voor wat betreft het partnerpensioen, wordt verondersteld dat de man twee jaar ouder is dan de vrouw.
<u>Wezenpensioen:</u>	Er is geen voorziening voor latent wezenpensioen. Bij een ingegaan wezenpensioen wordt voor wezen jonger dan 18 jaar aangenomen dat het wezenpensioen voortduurt tot de 18-jarige leeftijd; voor wezen van 18 jaar of ouder wordt aangenomen dat het wezenpensioen voortduurt tot de 27-jarige leeftijd.
<u>Arbeidsongeschiktheid:</u>	Voor arbeidsongeschikte deelnemers voor wie de pensioenopbouw zonder verdere betaling van bijdragen door de werkgever aan het pensioenfonds wordt voortgezet, wordt de VPV gelijkgesteld aan de contante waarde van de in totaal te bereiken aanspraken.

<u>Uitbetalingswijze:</u>	Alle pensioenen worden postnumerando per maand betaalbaar ondersteld.
<u>Hertrouwkansen:</u>	Gegeven het bepaalde in de pensioenregeling en de onder partnerfrequentie genoemde veronderstelling heeft geen rekening te worden gehouden met hertrouwkansen.
<u>Leeftijd:</u>	De leeftijden per berekeningsdatum zijn in jaren en maanden nauwkeurig bepaald.

2.12 Kortlopende schulden

Schulden worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.1 Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

3.2 Bijdragen van werkgever en werknemers

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord. Onder de premiebijdragen vallen ook de pensioenuitvoeringskosten welke onder verlaging van de vrijval excassokosten in rekening worden gebracht bij de werkgever.

3.3 Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Afschrijvingen en andere exploitatiekosten van onroerende zaken in exploitatie zijn in de kosten van vermogensbeheer opgenomen.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

3.4 Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3.5 Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

3.6 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Sterfte

Het resultaat op sterfte betreft het verschil tussen de toevoeging aan de voorziening op basis van de veronderstelde sterfte en de daadwerkelijke toevoeging aan de voorziening in verband met ingegaan nabestaandenpensioen in het boekjaar.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de marktrente per balansdatum op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Aan de voorziening pensioenverplichtingen wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur per het begin van de verslagperiode. Over het boekjaar 2017 bedraagt de éénjaarsrente $-/-0,217\%$. Over het boekjaar 2016 bedroeg de éénjaarsrente $-/-0,060\%$.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoeringskosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Wijziging marktrente

De wijziging van de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van de wijziging van de marktrente per ultimo van het jaar ten opzichte van de marktrente primo van het jaar wordt ten gunste of ten laste van het resultaat geboekt.

Wijziging grondslagen

Er zijn in 2017 geen grondslagwijzingen geweest.

Overige mutaties

De toevoeging c.q. afname van de voorziening als gevolg van overige mutaties worden ten laste of ten gunste van het resultaat geboekt.

3.7 Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

3.8 Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

3.9 (Premie) herverzekering

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

(bedragen in duizenden €)

Beleggingen voor risico pensioenfonds

4. Vastgoed	2017	2016
Stand begin boekjaar	4.237	4.068
Aankopen	-	-
Verkopen/aflossingen	-	-
Waardeverschillen	-272	169
Stand einde boekjaar	3.965	4.237
Vastgoed	31-12-2017	31-12-2016
Indirect vastgoed	3.965	4.237

Alle vastgoedbeleggingen betreffen beleggingen in beleggingsfondsen.

5. Aandelen	2017	2016
Stand begin boekjaar	22.610	20.794
Aankopen	3.026	926
Verkopen/aflossingen	-3.013	-974
Waardeverschillen	3.508	1.864
Stand einde boekjaar	26.131	22.610
Aandelen	31-12-2017	31-12-2016
Opkomende markten	4.503	3.736
Ontwikkelde landen	18.464	15.803
Ontwikkelde landen Low volatility	3.164	3.071
	26.131	22.610

Alle aandelen betreffen beleggingen in beleggingsfondsen.

6. Vastrentende waarden	2017	2016
Stand begin boekjaar	33.885	32.487
Aankopen*	215	1.859
Verkopen*	-	-2.587
Waardeverschillen	-1.323	2.153
Lopende rente	-1	-27
Stand einde boekjaar	32.776	33.885

* De onder aankopen gerubriceerde 215 betreft de wijziging in het saldo liquide middelen, welke onderdeel uitmaken van de vastrentende waarden,

Vastrentende waarden	31-12-2017	31-12-2016
Obligaties opkomende landen	6.543	6.594
Obligaties overheid in euro	17.715	18.624
Obligaties corporate	3.663	3.658
Obligaties High Yield	4.117	4.487
Liquide middelen	738	522
	32.776	33.885

Er is voor EUR 17.369 duizend (2016: EUR 16.824 duizend) rechtstreeks belegd in obligaties. Verder zijn alle beleggingen in obligaties belegd in beleggingsfondsen.

7. Overige beleggingen	2017	2016
Stand begin boekjaar	270	262
Aankopen	-	-
Verkopen	-	-
Waardeverschillen	-32	8
Stand einde boekjaar	238	270
Overige beleggingen	31-12-2017	31-12-2016
Hedgefonds	238	270
	238	270

8. Derivaten	31-12-2017	31-12-2016
Valutatermijncontracten	20	-54
	20	-54

De derivaten die aangehouden worden betreffen valutatermijntransacties die dienen om het US dollar risico af te dekken. De valutatermijntransacties zijn niet speculatief van aard aangezien er doorlopend bestaande posities mee worden afgedekt. De nominale waarde van de valutatermijncontracten bedroeg € 2.026.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen daarom niet met precisie worden vastgesteld.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar vier verschillende waarderingsniveaus:

1) Genoteerde marktprijzen:

Beleggingen waarbij voor de waardering een marktprijs beschikbaar is in een actieve markt.

2) Onafhankelijke taxaties

Beleggingen waarbij de waardering is gebaseerd op taxaties van onafhankelijke partijen.

3) NCW berekening

Beleggingen waarbij de waardering gebaseerd is op een netto contante waarde berekening.

4) Andere methode

Dit betreft de beleggingen die niet vallen onder de voorgaande drie categorieën en betreffen niet beursgenoteerde beleggingen in beleggingsfondsen. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde beleggingen in beleggingsfondsen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum. Daarnaast betreffen dit de liquide middelen aangehouden voor beleggingsdoeleinden van in totaal € 738 (2016: € 522).

Op basis van deze indeling kan de beleggingsportefeuille als volgt worden samengevat:

Per 31 december 2017	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	NCW berekening	Andere methode	Totaal
Vastgoedbeleggingen	3.965	-	-	-	3.965
Aandelen	3.164	-	-	22.967	26.131
Vastrentende waarden	32.038	-	-	738	32.776
Derivaten	-	-	20	-	20
Overige beleggingen	-	-	-	238	238
	39.167	-	20	23.943	63.130
Per 31 december 2016	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	NCW berekening	Andere methode	Totaal
Vastgoedbeleggingen	4.237	-	-	-	4.237
Aandelen	3.071	-	-	19.539	22.610
Vastrentende waarden	33.363	-	-	522	33.885
Derivaten	-	-	-54	-	-54
Overige beleggingen	-	-	-	270	270
	40.671	-	-54	20.331	60.948

Overige toelichting

Premiebijdragende onderneming

Er wordt door het pensioenfonds niet belegd in de premiebijdragende onderneming.

Securities Lending

Binnen een aantal beleggingsfondsen waarin het fonds participeert is er sprake van securities lending. Het fonds doet zelf niet direct aan securities lending. Het ontvangen collateral voor deze beleggingen is altijd boven de 100% van de waarde van de uitgeleende stukken.

9. Vorderingen en overlopende activa	31-12-2017	31-12-2016
Vorderingen en overlopende activa	-	-
Totaal vorderingen en overlopende activa	-	-

Er is geen sprake van vorderingen van de volgende categorieën:

- vorderingen op deelnemers van het pensioenfonds;
- vorderingen uit hoofde van waardeoverdrachten.

10. Reserves

Algemene reserve

Stand per 1 januari 2016	-311
Bestemming saldo van baten en lasten	-907
Stand per 1 januari 2017	-1.218
Bestemming saldo van baten en lasten	4.435
Stand per 31 december 2017	3.217

Het Vereist Eigen Vermogen (VEV) dat dient als solvabiliteitsbuffer voor de risico's die het pensioenfonds loopt, bedraagt ultimo 2017 uitgedrukt in een percentage van de technische voorzieningen 23,0%. Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) bedraagt 4,0%.

Op basis van het in 2017 geactualiseerde herstelplan laat het fonds zien dat de geprognosticeerde beleidsdekkingsgraad per toetsdatum (31 december 2026) boven de vereiste dekkingsgraad ligt (123,0%).

In de uitvoeringsovereenkomst is opgenomen dat de werkgever een bijstortverplichting heeft indien blijkt dat het fonds in een situatie van onderdekking niet meer tijdig kan herstellen en het doorvoeren van een korting onvermijdelijk is. Dit was ultimo 2017 niet het geval.

De beleidsdekkingsgraad ultimo 2017 (103,5%) van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het zowel het vereist eigen vermogen (123,0%) als het minimaal vereist eigen vermogen (104,0%).

Per risico benodigde buffer/ vereist eigen vermogen (x €1.000)		
Risico	2017	2016
Renterisico	3.213	3.085
Risico zakelijke waarden	9.765	9.498
Valutarisico	3.003	2.716
Commodities risico (grondstoffenrisico)	-	-
Kredietrisico	2.872	3.000
Verzekeringstechnische risico's	2.140	2.279
Correlatie-effect	- 7.280	-7.138
Totaal	13.713	13.440

Stand vermogen ultimo	2017 EUR (* 1.000)	2017 dekkingsgraad	2016 EUR (* 1.000)	2016 dekkingsgraad
Aanwezig eigen vermogen	3.217	105,4	-1.218	98,0
Minimaal vereist eigen vermogen	2.389	104,0	2.489	104,0
Vereist eigen vermogen	13.713	123,0	13.440	121,6

De dekkingsgraad ultimo 2017 van 105,4% is het aanwezig pensioenvermogen (reserves en technische voorzieningen) van € 62.951 gedeeld door de technische voorzieningen € 59.734.

11. Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Het mutatieoverzicht voor de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt:

	2017	2016
Eindstand vorig boekjaar	62.218	57.754
Pensioenopbouw	-	-
Sterfte	-64	-217
Rentetoevoeging	-133	-38
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-1.409	-1.308
Wijziging marktrente	-848	5.430
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-56	-52
Wijziging door overdracht van rechten	-	37
Wijziging grondslagen	-	363
Wijziging excassokostenopslag	-	-
Overige wijzigingen	26	249
Stand 31 december	<u>59.734</u>	<u>62.218</u>

Voorziening pensioenverplichtingen is naar categorieën van deelnemers als volgt

	31-12-2017	31-12-2016
Actieve deelnemers (incl. WAO/WIA-ers)	499	597
Pensioengerechtigden	20.440	19.638
Gewezen deelnemers	36.487	39.581
Voorziening spaarkapitalen	11	10
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	2.297	2.392
	<u>59.734</u>	<u>62.218</u>

Korte beschrijving van de pensioenregeling(en)

Er vindt per 1 januari 2015 geen actieve opbouw meer plaats. De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een eindloonregeling met een pensioenleeftijd van 65 jaar. Het ouderdomspensioen bedraagt 1,8% van de gemiddelde pensioengrondslag voor elk dienstjaar met een maximum van 70% van deze grondslag. Tevens bestaat er recht op nabestaanden- en wezenpensioen. Jaarlijks beslist het bestuur van het fonds over de mate waarin de aanspraken van gewezen deelnemers en gepensioneerden worden geïndexeerd. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling als een uitkeringsovereenkomst.

Toeslagverlening

De toeslagen op pensioenaanspraken van gewezen deelnemers en gepensioneerden worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het fonds. Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenaanspraken aan te passen. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen. De toeslag bedraagt maximaal de ontwikkeling van het algemene loonindexcijfer over de periode oktober/oktober voorafgaande aan de aanpassing, zoals vastgesteld door het CBS voor de tot 1996 ingegane pensioenen en maximaal de ontwikkeling van het afgeleide consumentenprijsindexcijfer over de periode oktober/oktober voorafgaande aan de aanpassing, zoals vastgesteld door het CBS voor de vanaf 1996 ingegane pensioenen.

De pensioenrechten en pensioenaanspraken zijn dit jaar met 0,0% (2016: 0,0%) geïndexeerd. Bij de bepaling van de voorziening voor pensioenverplichtingen is hiermee rekening gehouden.

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. Het fonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslagen zijn afhankelijk van de middelen van het fonds, en daarvoor zijn beleggingsresultaten een belangrijk element.

12. Kortlopende schulden

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Overige schulden</u>		
Te betalen loonheffing/ZvW-bijdrage	32	31
Terug te storten sponsor	105	18
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	150	143
	<u>287</u>	<u>192</u>

Risicobeheer en derivaten

Algemeen

De doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Het fonds wordt daarbij geconfronteerd met risico's. Daarom wordt voor het realiseren van deze doelstelling primair gestreefd naar een toereikende solvabiliteit. Daarnaast voert het fonds een bewust beleid om de risico's te beperken. Hierbij moet vooral gedacht worden aan risico's die samenhangen met veranderingen in beurskoersen, rentetarieven, wisselkoersen, debiteurenkwaliteit en liquiditeit. In het kader van de beperking van deze risico's kunnen derivaten en andere instrumenten worden aangewend

In 2014 is het besluit genomen om binnen de beleggingsportefeuille uitsluitend te beleggen in passief beheerde beleggingsfondsen met uitzondering van de individuele staatsobligaties die gebruikt worden voor de matching van de verplichtingen. Deze strategie is onveranderd. Er zijn nog enkele hedgefonds in liquidatie die op dit moment niet te verkopen zijn.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van veranderingen in de marktrente. De maatstaf voor het meten van rentegevoeligheid is de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren van de kasstromen, berekend over de vastrentende waarden die onderdeel zijn van de matching portefeuille.

	31-12-2017	31-12-2016
Duration van de vastrentende waarden (voor derivaten)	14,55 jaar	15,18 jaar
Duration van de vastrentende waarden (na derivaten)	14,55 jaar	15,18 jaar
Duration van de (nominale) pensioenverplichtingen	19,22 jaar	19,83 jaar

Omdat de duration van de beleggingen die gebruikt worden voor de rente-afdekking (matching portefeuille) aanzienlijk korter is dan de duration van de verplichtingen is er sprake van een zogenaamde 'duration-mismatch'. Periodiek wordt geanalyseerd en beoordeeld of verdere afdekking bijdraagt aan de doelstelling die het Pensioenfonds heeft.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat de waarde van beleggingen verandert als gevolg van veranderingen in de desbetreffende marktprijzen. Ultimo 2017 betreffen de beleggingen in zakelijke waarden bijna uitsluitend participaties in passief beheerde beleggingsfondsen. Er zijn een tweetal hedge funds in liquidatie. Omdat uiteenlopende beleggingen verschillend reageren op ontwikkelingen draagt deze spreiding bij aan het verminderen van marktrisico. Deze beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd.

	Waarde in € 1000		% Weging Totale portfolio		Rendement in %	
	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2016
Beleggingsfondsen ontwikkelde landen	16.110	18.874	34,20	30,85	14,72	8,14
Beleggingsfondsen opkomende landen	4.503	3.736	7,12	6,11	20,55	14,05
Beleggingsfondsen onroerend goed	3.965	4.237	6,27	6,92	-3,49	7,64
Beleggingsfondsen Hedge Funds	238	270	0,38	0,44	-11,98	3,06

Valutarisico

Het valutarisico is het risico dat de waarde van beleggingen en verplichtingen verandert als gevolg van bewegende valutakoersen. Het beleid van het fonds is gericht op een maximale blootstelling van 5% naar de US Dollar, gemeten over de geconsolideerde portefeuille. Alle US Dollar-exposure hierboven wordt volledig afgedekt door middel van valutatermijncontracten. Dit gebeurt op basis van notering.

De vastrentende waarden zijn gedeeltelijk belegd in euro's, waarbij de high yield beleggingen (6,51%) in US dollar noteren.

Binnen de zakelijke waarden is eind 2017 niet meer belegd in niet-Euro valuta nadat de low volatility aandelen ook zijn belegd in een euro-hedged ETF.

De valutacontracten dekken een waarde van ca 2,05 miljoen euro af en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Afdekking USD	Notional in EUR	Notional in USD	Waarde
31-12-2017	2.047	2.430	20

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) leningen heeft. Voor het fonds betreft dit voornamelijk de beleggingen in obligaties.

De vastrentende waarden zijn belegd in Nederlandse en Duitse staatsobligaties en obligatiebeleggingsfondsen. De kredietwaardigheid hiervan is als volgt:

Bedragen in € 1000	31-12-2017	31-12-2016
AAA	17.412	18.327
AA	342	395
A	2.649	2.720
BBB	4.301	4.425
>BBB	6.988	7.149
Totaal	31.692	33.016

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Door te beleggen in beursgenoteerde en courante beleggingsfondsen is dit risico nagenoeg afwezig. Ruim 99% van de portefeuille is dagelijks verhandelbaar en circa 0,4% is illiquide.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

Het belangrijkste actuariële risico is het langlevensrisico. Dit is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan is de pensioenvermogensopbouw niet toereikend voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van de meest actueel beschikbare overlevingstafels voor de Gehele Bevolking Mannen/Vrouwen is het langlevensrisico grotendeels verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het fonds heeft het nabestaanden- en wezenpensioen op risicobasis herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande, verzekeringsmaatschappij. Daarnaast is eveneens het arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico herverzekerd.

Overige niet-financiële risico's

Operationeel risico

Het bestuur ervaart nog steeds dat het te weinig faciliteiten heeft om haar bestuurdersrol goed te kunnen vervullen. Hierbij speelt de factor tijd een cruciale rol. Met de sponsor worden op regelmatige basis gesprekken gevoerd om hier een oplossing voor te vinden. Voor de deelnemers in de OR zijn richtlijnen uitgevaardigd door de sponsor. De vraag is gesteld of deze richtlijnen ook kunnen gelden voor werknemers die actief zijn in het Pensioenfondsbestuur. De gesprekken hierover met de sponsor hebben tot op heden nog niet tot een structurele oplossing geleid.

Uitbesteding risico

Uitbesteding risico is het risico vanwege onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude etc. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering van de regeling zijn betrokken.

De kwaliteitseisen worden gesteld op gebieden als interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit van de geautomatiseerde systemen enzovoorts. De kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het fonds.

Overige punten risicobeheer

In 2017 is het concentratie risico van de staatsobligaties gespreid over 50% Nederlandse en 50% Duitse staatsobligaties. Dit risico is in vergelijking met vorige jaren onveranderd.

Derivaten worden slechts toegepast om het valutarisico af te dekken. Het fonds zelf leent geen stukken uit.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Bijstortingsverplichting werkgever

Als gevolg van de gewijzigde status van het fonds per 1 januari 2015 en de invoering van nieuwe regelgeving (Nieuw Financieel Toetsingskader) is een nieuwe uitvoeringsovereenkomst opgesteld waarin is opgenomen dat de werkgever een bijstortverplichting heeft indien blijkt dat het fonds in een situatie van onderdekking niet meer tijdig kan herstellen en het doorvoeren van een korting onvermijdelijk is. Dit was ultimo 2017 niet het geval. In de uitvoeringsovereenkomst is tevens geregeld dat de werkgever de uitvoeringskosten van het fonds financieert.

Verbonden partijen

De aangesloten werkgever, bestuurders van de aangesloten werkgever en de bestuurders van het pensioenfonds zijn te kwalificeren als verbonden partijen. Bestuurders van het pensioenfonds ontvangen geen bezoldiging met uitzondering van het onafhankelijk bestuurslid van het fonds. Ultimo 2017 zijn er geen leningen verstrekt aan of vorderingen op bestuurders van het pensioenfonds. Bestuurders, met uitzondering van de heren de Vos en Bonewit, nemen deel aan de pensioenregeling van het fonds. Inzake de uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en de aangesloten werkgever met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de pensioenregeling geldt dat de aangesloten werkgever zich jegens het pensioenfonds bij overeenkomst (de zogenaamde uitvoeringsovereenkomst) heeft verbonden tot het betalen van de ingevolge de geldende abtn verschuldigde pensioenpremie.

13. Bijdragen van werkgevers en werknemers	2017	2016
Bijdrage in de pensioenuitvoeringskosten	295	307
	<u>295</u>	<u>307</u>
Bijdrage werkgever	295	307
Bijdrage werknemer	-	-
Overige bijdragen	-	-
	<u>295</u>	<u>307</u>
De kostendekkende en feitelijke premies zijn als volgt:		
	2017	2016
Kostendekkende premie	-	-
Feitelijke premie	295	307
De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
	2017	2016
Onvoorwaardelijke aanspraken	-	-
Solvabiliteitsopslag	-	-
Opslag voor pensioenuitvoeringskosten	-	-
Totaal	<u>-</u>	<u>-</u>
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
	2017	2016
Bijdrage in de pensioenuitvoeringskosten	295	307
	<u>295</u>	<u>307</u>

Het pensioenfonds is per 1 januari 2015 een slapend fonds waar geen opbouw van pensioenaanspraken meer plaatsvindt. De kostendekkende premie is derhalve nihil.

Per 1 januari 2015 zijn er geen actieve deelnemers meer in het fonds aanwezig. Derhalve bestaat de feitelijke premie volledig uit de vergoeding voor de pensioenuitvoeringskosten van boekjaar 2017 verminderd met de vrijval van de kostenvoorziening (4% van het totaal aan uitkeringen over 2017).

Bij de bepaling van de aan het boekjaar toe te rekenen premie is rekening gehouden met verleende premiekorting en of premieopslagen. In het boekjaar is geen korting verstrekt.

14. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Type belegging	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten vermogens- beheer*	Totaal
2017				
Vastgoedbeleggingen	-	-272	-	-272
Aandelen	126	3.508	-	3.634
Vastrentende waarden	1.006	-1.323	-	-317
Overige beleggingen	-	-32	-	-32
Derivaten	-	550	-	550
Valutare resultaten	-	-	-143	-143
Intrest liquide middelen	-2	-	-	-2
Totaal	1.130	2.431	-143	3.418
2016				
Vastgoedbeleggingen	-	169	-	169
Aandelen	135	1.864	-	1.999
Vastrentende waarden	1.052	2.153	-	3.205
Overige beleggingen	-	8	-	8
Derivaten	-	-352	-	-352
Valutare resultaten	-	-	-127	-127
Intrest liquide middelen	-	-	-	-
Totaal	1.187	3.842	-127	4.902

* Onder kosten vermogensbeheer zijn de kosten van vermogensbeheer uitgevoerd door Box Consultants opgenomen. Omdat de vermogensbeheerkosten niet aan een specifiek type belegging toe te wijzen zijn, is de keuze gemaakt deze te presenteren onder de valutare resultaten.

Kosten vermogensbeheer	2017	2016
Kosten vermogensbeheer	-114	-111
Bewaarloon	-20	-19
Retour ontvangen provisies	-	3
Transactiekosten	-9	-
	-143	-127

15. Overige baten en lasten	2017	2016
Kosten voortijdig beëindigen herverzekeringscontract	-	-8
	<u>-</u>	<u>-8</u>

16. Pensioenuitkeringen	2017	2016
Ouderdompensioen	-932	-825
Nabestaandenpensioen	-461	-463
Arbeidsongeschiktheidspensioen	-18	-20
	<u>-1.411</u>	<u>-1.308</u>

17. Pensioenuitvoeringskosten	2017	2016
Bestuurskosten	-71	-58
Administratiekosten berekend door derden	-96	-107
Accountantskosten	-20	-21
Certificerende actuaris	-13	-12
Adviserende actuaris	-83	-103
Overige advisering	-42	-48
Contributies en bijdragen	-9	-10
Dwangsommen en boetes	-	-
Overige kosten	-17	-
	<u>-351</u>	<u>-359</u>

Het fonds heeft evenals vorig jaar geen personeelsleden in dienst. De bestuursleden, met uitzondering van het externe bestuurslid, ontvangen geen bezoldiging voor hun diensten. De werkgever brengt geen kosten in rekening bij het fonds.

Door BDO Audit & Assurance B.V. zijn de volgende bedragen in rekening gebracht:

Honoraria accountant	2017	2016
Controle van de jaarrekening boekjaar	-20	-21
Controle van de jaarrekening vorig boekjaar	-	-
Overige controle opdrachten	-	-
Andere niet controle diensten	-	-
	<u>-20</u>	<u>-21</u>

18. Saldo overdracht van rechten	2017	2016
Inkomende waardeoverdrachten	-	23
Uitgaande waardeoverdrachten	-	-
Mutatie	-	<u>23</u>
19. Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds	2017	2016
Saldo begin jaar	-62.218	-57.754
Saldo einde jaar	-59.734	-62.218
Mutatie	<u>2.484</u>	<u>-4.464</u>

20. Bestemming van saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is geheel voor een bedrag van € 4.435 duizend ten gunste van de reserves gebracht.

21. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Diemen, 22 juni 2018

B. de Vos

W. Mensing

P. Bonewit

7. OVERIGE GEGEVENS

Bestemming van saldo van baten en lasten volgens de statuten

Conform de statutaire bepalingen zal het saldo van baten en lasten op basis van bestuursbesluiten ten gunste dan wel ten laste van de reserves worden gebracht.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. te Amsterdam is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2017.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V., zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds. Dit geldt tevens voor andere actuarissen en deskundigen die werkzaam zijn bij Triple A – Risk Finance Certification B.V.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op 0,5% van het balanstotaal per einde 2017. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven 5% van de materialiteit te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik ondermeer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet met uitzondering van artikel 132 omdat het pensioenfonds niet beschikt over het vereist eigen vermogen.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen. Deze situatie bestaat voor vier achtereenvolgende jaareinden.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen.

Amsterdam, 22 juni 2018

drs. J.M.J. Tol AAG RBA

verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. te Diemen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. op 31 december 2017 en van het saldo van baten en lasten over 2017 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds A.C. Nielsen (Nederland) B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Utrecht, 22 juni 2018

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,
W.J.P. Hoeve RA